БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряm-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 200 (6635)
ОКТЯБРИИН 1
ЧЕТВЕРГ
1953 он

Сэн 20 мунгэн.

Марксизм-ленинизмые гүнзэгыгөөр шудалхын түлөө

Мүнөөдэр республикымнай бүхы городуудта, хүдөө нютагуудта партийна гэгээрэлэй системэдэ һуралсалай шэнэ жэл эхилбэ.

Манай парти марксизм-ленинизмын үзэл сурталаар коммунистнуудые ба партийнабэшэ үргэн нинтые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ саг үргэлжэ онсо анхарал хандуулдаг юм. Марксизм-ленинизмын үндэһэ һуурие, общественный хүгжэлтын хуули ёһонуудые гүнзэгыгөөр, творческоор шудалалга хадаа ажахын ба культурна байгуулалтын зорилтонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэдэнь манай кадрнуудта туһална.

Партийна ба гүрэнэй ямаршье ажалда ажаллагша хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ хэмжээ болон марксистско-ленинскэ мэдэрэлэйнь дээрэ байха бүри хүдэлмэринь бүри һайн ба үрэ ехэтэй байдаг. Эрдэмээ саг үргэлжэ дээшэлүүлхын түлөө хүдэлдэггүй, идейно-политическэ талаараа гээгдэһэн хүн дотоодын ба гадаадын байдалые зүбөөр ойлгожо шадахагүй, тиимэһээ политическэ хүтэлбэрилэгшын үүргые дүүргэжэ шадахагүй юм.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съезд манай кадрнуудай идейно-политическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ талаар дэлгэрэнгы программа табиһан байна. Съездын энэ заабарие дүүргэлтэ болгон, республикын партийна организацинууд партийна гэгээрэлэй хүдэлмэриин ударидалгые зарим тэды һайжаруулжа, пропагандистнуудай теоретическэ бэлэдхэл болон методическа мэргэжэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа ехээр хандуулдаг боложо байна. КПСС-эй городской райкомууд ба олохон айкомууд сентябриин 22-һоо хойшо пропагандистнуудай саг үргэлжын семинарнуудай занятинуудые эхилээд, удха түгэлдэрөөр үнгэргэжэ байна.

Манай коммунистнууд, партийнабэшэ эдэбхитэд марксизм-ленинизмын революционно һургаалые гүнзэгыгөөр шудалха ехэ хүсэлтэй юм. Мүнөө жэлдэ партийна гэгээрэлэй сетьдэ һураха хүнүүдэй тоогой олошоролто энээниие гэршэлнэ.

КПСС-эй Түнхэнэй, Бичурын, Мухаршэбэрэй айкомууд партийна гэгээрэлые үнгэрэгшэ жэлдэ бараг һайнаар ударидаа һэн, мүнөөшье партийна һуралсалай шэнэ жэлые бэлэдхэл һайнтайгаар угтаба.

Гэбэшье, марксистско-ленинскэ теорие шудалха хэрэгтэ олон дутагдалнууд бии байһаар зандаа.

КПСС-эй зарим горкомууд, райкомууд болон айкомууд коммунистнуудай политическэ һуралсалай формые тодорхойлхо, кружогуудые болон политһургуулинуудые эмхидхэхэ, политическэ һуралсалые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ алдуу дутуунуудые гаргаһан байна. Тэдэнэр кружогуудай, политһургуулинуудай занятинуудай идейно-политическэ хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ёһотой анхарал табидаггүй байгаа. Эмхидхэлэй муу ба журамай һула дээрэһээ үдэшын партийна һургуулинуудай, политһургуулинуудай болон кружогуудай занятинууд таһалдадаг, һурагшадынь занятинуудһаа гээгдэдэг ябадал зарим ушарта гарадаг байгаа. Энээнһээ шалтагаалжа нилээд олон коммунистнууд үзэһэн материалаа хүсэд ойлгоогүй, мүн олохон политһургуулинууд ба кружогууд һуралсалайнгаа программые дүүргээгүй үлэһэн байна.

Мүн партиин Железнодорожно, Пригороднэ райкомууд, Зэдын, Хориин, Хэжэнгын айкомууд комсомолецуудай политическэ һуралсал муугаар эмхидхэһэн ба удариданан байгаа. Гансал энэ шалтагаанһаа боложо хэдэн зуугаад комсомолецууд хаанашье һураагүй, кружогуудта ба политһургуулинуудта һуралсаһан мянгаад комсомолецууд һуралсалайнгаа программые дүүргэнгүй орхёо. Һуралсалай шэнэ жэлдэ тиимэ ябадал гаргажа яабашье болохогүй. КПСС-эй горкомууд, райкомууд, айкомууд болон партийна организацинууд коммунистнуудай политическэ һуралсалай түлөө харюусадагтаал тон адляар, комсомолецууд болон залуушуулай политическэ һуралсалай түлөө харюусаха байһанаа мэдэрхэ ёһотой.

Партиин горкомууд, райкомууд ба айкомууд, партийна эхин организацинууд нёдондоной алдуу дутуунуудые дахин дабтахагүйн тулада һуралсалай шэнэ жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ политическэ һуралсалые ударидалгада онсо анхарал хандуулха зэргэтэй.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ коммунистнууд болон бүхы манай кадрнуудай марксизм-ленинизмын үндэһэ һууринуудые шудалха хэрэгые улам һайжаруулхын түлөө партийна комитедүүд болон партийна организацинууд пропагандистнуудай хүдэлмэрие хододоо хинан шалгаха ба тэдээндэ али болохо бодото туһаламжа үзүүлхэ ёһотой. Мүн партийна һуралсал тухай асуудалнуудые партийна суглаанууд, активууд ба партийна комитедэй пленумүүд дээрэ хэлсэжэ байха шухала.

Кадрнууд хадаа марксистско-ленинскэ теорие ёһо тэдысэ, минил сээжэлдэн үзэхэ бэшэ, харин хамагые илагша, юртэмсэ дэлхэйе шэнэдхэн хубилгагша Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай революционно һургаалай гүн гүнзэгы удхые шудалха зорилготой. Манай пропаганда энээнэй түлөө тэмсэхэ ёһотой.

Социалистическэ хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ, арад зоной хэрэглэлэй эдеэ хоолой зүйлнүүдые ба эд товарые элбэг дэлбэг болгохо, табадахи табанжэлэй түсэбые дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ талаар Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын табиһан зорилгонуудтай, ажабайдалтай нигта холбоотойгоор кружогууд болон политһургуулинуудта үзэжэ байгаа материалнуудаа шудалха хэрэгтэй. Тиигэбэл пропагандистска хүдэлмэридэ үсөөн бэшэ үзэгдэдэг догматизм, хооһоор сээжэлдэхэ ябадал үгы болохо байна.

Түүхэдэ тус тус нюурнуудай бэелүүлдэг үүргэ тухай асуудал буруугаар, марксистска бэшээр тайлбарилдаг ушарые, марксизм-ленинизмын уг удхада харша, тус тус нюурнуудта һүгэдэн шүтэдэг идеалистическэ теори пропагандалдаг ябадалые партиин пропагандистска хүдэлмэриин практикаһаа гаргажа хаяха шухала. Манай советскэ обществын хүтэлбэрилхы ба эмхидхэхы хүсэн болопшо Коммунистическэ партиин үүргые, түүхые бодото зохёон байгуулагшад болохо арад зоной үүргые, советскэ арад парти хоёрой бата бэхи нэгэдэлые харуулха шухала.

Пропагандистнууд хадаа партиин түүхэ ба теорие тайлбарилха зуураа партиин политическэ ажал ябуулгые тодорхойлһон, марксистско-ленинскэ теориин научна үндэһэ һууриһаа эшэ үндэһэтэй партиин съезднүүдэй, конференцинүүдэй, ЦК-гэй пленумүүдэй шиидхэбэринүүдтэ коммунистнуудай анхарал хандуулха зэргэтэй.

Партийна гэгээрэлые хүтэлбэрилгые һайжаруулха, марксизм-ленинизмын үзэл сурталые коммунистнуудта ба партийнабэшэ эдэбхитэдтэ гүнзэгыгөөр шудалуулха гээшэ партийна комитет ба партийна организаци бүхэнэй шухалын шухала зорилго болоно.

Пропагандистнуудай семинарнууд үнгэргэгдэбэ

КПСС-эй Улан-Удын городской райкомууд сентябриин 22-һоо 30 хүрэтэр пропагандистнуудтай семинар хоёр удаа үнгэргэбэ. Һүүлшын семинар сентябриин 29-дэ партиин Улан-Удын горкомой дэргэдэ болобо. Энэ семинарта партиин горкомой лекторнууд нүхэд Лихачева, Хогоева гэгшэд СССР-эй Верховно Соведэй 5-дахи сессиин, КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй материалнуудаар лекцинүүдые уншаад, эдэ темэнүүдээр хайшан гэжэ занятинуудые үнгэргэхэ тухай пропагандистнуудта методическа заабаринуудые үгэбэ.

Семинарнууд эмхитэйгээр, идейнэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдэбэ.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Зүүн-Сибириин түмэр замай Бурят-Монголой АССР-тэхи гол мэргэжэлэй хүдэлмэрилэгшэдые, ахалагша ба дунда начальствующи составые орденууд болон медальнуудаар шагнаха тухай

Түмэр замай транспорт дээрэ удаан жэл соо хүдэлмэрилһэнэй түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1949 оной июлиин 28-най Указтай зохилдуулан шагнаха гэбэл:

ЛЕНИНЭЙ ОРДЕНООР

1. **Афонин** Дмитрий Георгиевичые—паровозно депогой машинист.
2. **Балахонцев** Георгий Ильичые—паровозно депогой сүлөөлэгдэһэн бригадир.
3. **Барташев** Алексей Михайловичые—паровозно депогой машинист.
4. **Белинский** Евгений Дмитриевичые—замай обходчик.
5. **Белоконь** Владимир Демидовичые—отделениин ревизор.
6. **Болдырев** Николай Ивановичые—отделениин ревизор.
7. **Борисов** Никита Петровичые—станциин дежурна.
8. **Власов** Александр Васильевичые—замай дистанциин мастер.
9. **Вождаев** Димитрий Харитоновичые—стрелочник.
10. **Войтов** Анатолий Федотовичые—хэлхеэ холбооной дистанциин начальник.
11. **Волков** Николай Ивановичые—замай бригадир.
12. **Володько** Станислав Михайловичые— паровозно депогой машинист.
13. **Воробьев** Георгий Лупановичые—замай бригадир.
14. **Воронович** Александр Николаевичые—паровозно депогой дежурна.
15. **Врублевский** Николай Касьяновичые—паровозно депогой машинист-инструктор.
16. **Гаврилов** Иван Степановичые—отделениин инструктор.
17. **Гашков** Кирилл Ивановичые—замай обходчик.
18. **Гуров** Петр Ивановичые—паровозно депогой машинист.
19. **Данилов** Калистрат Кирилловичые—замай обходчик.
20. **Дудкин** Александр Филипповичые—паровозно депогой приемщик.
21. **Кандрашкин** Михаил Исаевичые—хартын мастер.
22. **Кирилов** Георгий Семеновичые—паровозно депогой машинист-инструктор.
23. **Кирсанов** Роман Алексеевичые—электромеханик.
24. **Кирюхин** Семен Павловичые—отделениин начальник.
25. **Комаров** Степан Васильевичые—замай бригадир.
26. **Кравчук** Макар Николаевичые—стрелочник.
27. **Краснов** Николай Андреевичые—паровозно депогой сүлөөлэгдэһэн бригадир.
28. **Кузьмин** Тихон Александровичые—стрелочник.
29. **Курнос** Яков Ивановичые—замуудай дежурна.
30. **Кухтиков** Владимир Антоновичые—замай обходчик.
31. **Лавринович** Николай Павловичые—паровозно депогой машинист.
32. **Лазовской** Георгий Леонтьевичые—замай обходчик.
33. **Ларионов** Изосим Ерофеевичые—паровозно депогой машинист.
34. **Лисицин** Алексей Васильевичые—паровозно депогой машинист.
35. **Листровой** Александр Федоровичые—поездын начальник.
36. **Миняев** Василий Иосифовичые—замай бригадир.
37. **Овсянников** Иван Ефимовичые—отделениин ревизор.
38. **Олейников** Филипп Фомичые—паровозно депогой машинист.
39. **Павлов** Степан Макаровичые—замай обходчик.
40. **Прусаков** Степан Тимофеевичые—паровозно депогой машинист.
41. **Пшеничный** Харитон Афанасьевичые—вагонуудай ахалагша шалгагша.
42. **Ракецкий** Игнат Никитовичые—паровозно депогой машинист.
43. **Рыбин** Павел Ивановичые—стрелочник.
44. **Савиных** Григорий Ивановичые—паровозно депогой машинист.
45. **Сергиевич** Владимир Михайловичые—замай обходчик.
46. **Середов** Антон Михайловичые—харгын мастер.
47. **Ситникова** Наталья Федоровнае—ахалагша бухгалтер.
48. **Соломенный** Михаил Савельевичые— отделениин секторэй начальник.
49. **Спирин** Григорий Ананьевичые—замай дистанциин бригадир.
50. **Тишковский** Владимир Зиновьевичые—паровозно депогой сүлөөлэгдэһэн бригадир.
51. **Толстиков** Михаил Александровичые—вагонно участогай начальнигай орлогшо.
52. **Тютяев** Петр Ивановичые—замай бригадир.
53. **Шестаков** Александр Дмитриевичые— паровозно депогой машинист.
54. **Шумилин** Сергей Семеновичые—паровозно депогой машинист.
55. **Щукин** Иван Ивановичые—участково ревизорой туһалагша.
56. **Ягодин** Федор Дмитриевичые—техническэ хангалгын начальник.
57. **Яковенко** Григорий Федоровичые—паровозно депогой дежурна.

АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

1. **Алексеев** Иннокентий Петровичые—хэлхеэ холбооной дистанциин начальнигай орлогшо.
2. **Ананьев** Иван Васильевичые—паровозно депогой приемщик.
3. **Андреев** Дмитрий Иннокентьевичые— стрелочник.
4. **Бабенко** Василий Даниловичые—паровозно депогой машинист.
5. **Баженов** Николай Сергеевичые—паровозно депогой машинист.
6. **Бальжинимаев** Гомбые—замай обходчик.
7. **Баранов** Илья Алексеевичые—паровозно депогой машинист.
8. **Бирюков** Петр Семеновичые—отделениин хүдэлөөнэй ревизор.
9. **Буланов** Петр Афанасьевичые—главна кондуктор.
10. **Бурлаков** Ксенофонт Матвеевичые—замай обходчик.
11. **Бухаров** Георгий Андрияновичые—паровозно депогой машинист.
12. **Велигурский** Степан Ивановичые—паровозно депогой машинист.
13. **Вехов** Павел Евдокимовичые—замай обходчик.
14. **Вощенко** Леонид Фомичые—паровозно депогой машинист.
15. **Горбик** Александр Антоновичые—паровозно депогой машинист.
16. **Горновской** Семен Ивановичые—станциин дежурна.
17. **Гришин** Степан Ивановичые—станциин дежурна.
18. **Грушевский** Георгий Игнатьевичые— станциин начальник.
19. **Грязнов** Алексей Ефимовичые—паровозно депогой машинист.
20. **Димов** Филипп Гавриловичые—замай бригадир.
21. **Домбровский** Леонид Андреевичые—паровозно депогой машинист.
22. **Евсюков** Иннокентий Петровичые—замай обходчик.
23. **Евсюков** Тимофей Филипповичые—станциин начальнигай ахалагша туһалагша.
24. **Емельянов** Яков Иосифовичые—замай обходчик.
25. **Еремеев** Семен Ивановичые— замай обходчик.
26. **Жерлов** Елисей Никифоровичые—замай обходчик.
27. **Жуков** Константин Михайловичые—отделениин дежурна.
28. **Задерей** Алексей Ильичые—таһагай начальник.
29. **Заиграев** Данил Дементьевичые—замай обходчик.
30. **Заиграев** Иван Игнатьевичые—замай бригадир.
31. **Золотников** Борис Поликарповичые— паровозно депогой машинист.
32. **Зорин** Александр Семеновичые—станциин начальник.
33. **Игнатенко** Лукьян Петровичые—поездын вагонно мастер.
34. **Изюмов** Павел Прокопьевичые—замай обходчик.
35. **Ильков** Константин Никифоровичые—замай обходчик.
36. **Ильков** Семен Семеновичые—замай обходчик.
37. **Каменецкий** Николай Александровичые—паровозно депогой машинист.
38. **Капустин** Федот Ивановичые—замай бригадир.
39. **Карпов** Петр Ильичые—замай обходчик.
40. **Каширихин** Константин Васильевичые—замай обходчик.
41. **Киргинцев** Михаил Петровичые—поездын вагонно мастер.
42. **Киселев** Ефрем Астафьевичые—замай обходчик.
43. **Кисляков** Александр Терентьевичые—паровозно депогой машинист.
44. **Климов** Дмитрий Георгиевичые—вагонно участогай начальник.
45. **Козулин** Владимир Сергеевичые—вагонно участогай инженер.
46. **Козулин** Федор Дмитриевичые—замай обходчик.
47. **Коренев** Александр Алексеевичые—харгын мастер.
48. **Кочнев** Анатолий Григорьевичые—техническэ шалгалтын пунктын начальник.
49. **Котков** Никита Васильевичые—паровозно депогой машинист.
50. **Кузьмичев** Василий Ивановичые—паровозно депогой машинист.
51. **Кутовой** Иван Северьяновичые—главна кондуктор.
52. **Кыштымов** Александр Павловичые—стрелочник.
53. **Лещенко** Трофим Васильевичые—главна кондуктор.
54. **Ломакин** Сергей Марковичые—замай бригадир.
55. **Лопато** Александр Томашевичые—поездын начальник.
56. **Майоров** Павел Федоровичые—замай дистанциин инженер.
57. **Манфат** Виктор Денисовичые—паровозно депогой машинист.
58. **Макеев** Степан Сергеевичые—стрелочник.
59. **Малеев** Александр Андреевичые—стрелочник.
60. **Мальшаков** Николай Степановичые—паровозно депогой машинист.
61. **Манахов** Павел Григорьевичые—замай дистанциин начальнигай орлогшо.
62. **Манзуров** Карп Асеевичые—замай бригадир.
63. **Мантров** Павел Михайловичые—замай бригадир.
64. **Матвеев** Гордей Пантелеевичые—стрелочник.
65. **Матвеев** Иван Прокопьевичые—замай бригадир.
66. **Медведев** Николай Николаевичые—паровозно депогой машинист.
67. **Мелехин** Максим Александровичые— главна кондуктор.
68. **Миронов** Гавриил Ивановичые—поезднуудые бүридүүлэгшэ.
69. **Мельников** Александр Сергеевичые— станциин дежурна.
70. **Мещеряков** Иван Степановичые—бюророгой начальник.
71. **Молдавский** Петр Аполлонович͏ые—паровозно депогой начальнигай орлогшо.
72. **Мусанов** Михаил Афанасьевичые—стрелочник.
73. **Налетов** Иван Степановичые—станциин начальник.
74. **Непогодьев** Иван Кирилловичые—поезднуудые бүридүүлэгшэ.
75. **Обухов** Георгий Николаевичые—паровозно депогой машинист.
76. **Орловский** Константин Ивановичые—паровозно депогой машинист.
77. **Осташков** Христофор Макаровичые—паровозно депогой машинист.
78. **Павлов** Александр Алексеевичые—хэлхеэ холбооной дистанциин начальник.
79. **Панин** Василий Алексеевичые—паровозно депогой машинист.
80. **Панкина** Прасковья Филипповнае—таһагай начальник.
81. **Панченко** Иван Абрамовичые—харгын мастер.
82. **Петраковский** Михаил Антоновичые—паровозно депогой машинист.
83. **Петров** Александр Семеновичые—паровозно депогой машинист.
84. **Пластинин** Владимир Евсеевичые—паровозно депогой начальнигай орлогшо.
85. **Полянский** Иван Гавриловичые—замай обходчик.
86. **Помолев** Иван Никитовичые—стрелочник.
87. **Попов** Константин Алексеевичые—паровозно депогой мастер.
88. **Пушечкин** Григорий Ивановичые—паровозно депогой машинист.
89. **Русанов** Николай Михайловичые—отделениин начальнигай туһалагша.
90. **Самчук** Алексей Васильевичые—станциин дежурна.
91. **Седунов** Николай Григорьевичые—замай обходчик.
92. **Симагин** Григорий Ивановичые—замай обходчик.
93. **Смирнов** Александр Петровичые—паровозно депогой машинист.
94. **Смирнов** Николай Андреевичые—паровозно депогой машинист.
95. **Соколов** Дмитрий Елизаровичые—мастерскойнуудые даагша.
96. **Солнцев** Александр Сергеевичые—паровозно депогой машинист.
97. **Субботин** Михаил Семеновичые—замай дистанциин мастер.
98. **Сухов** Николай Ивановичые—паровозно депогой дежурна.
99. **Сушков** Георгий Васильевичые—паровозно депогой ахалагша инженер.
100. **Торженсмех** Антон Владиславовичые—поездын вагонно мастер.
101. **Тренин** Иван Васильевичые—замай обходчик.
102. **Уваров** Константин Трифоновичые—главна кондуктор.
103. **Ураков** Василий Григорьевичые—станциин дежурна.
104. **Фадеев** Степан Федоровичые—замай обходчик.
105. **Федоров** Михаил Васильевичые—станциин дежурна.
106. **Харламов** Семён Павловичые—паровозно депогой машинист.
107. **Ходуньков** Илья Георгиевичые—харгын мастер.
108. **Чичиланов** Иван Петровичые—замай обходчик.
109. **Чмелев** Василий Трифоновичые—поезднуудые бүридүүлэгшэ.
110. **Шестаков** Виктор Дмитриевичые—паровозно депогой машинист.
111. **Шиханов** Иннокентий Сафроновичые—замай обходчик.
112. **Школенко** Роман Платоновичые—паровозно депогой мастер.
113. **Шупрута** Яков Алексеевичые—главна кондуктор.
114. **Щедрин** Петр Семеновичые—паровозно депогой машинист.
115. **Щербатенко** Николай Степановичые—отделениин инженер.
116. **Юхно** Иван Федосеевичые—стрелочник.
117. **Ягодин** Иннокентий Игнатьевичые—замай обходчик.
118. **Язенок** Павел Михайловичые—паровозно депогой машинист.
119. **Яцевич** Петр Ивановичые—главна кондуктор.

(*Үргэлжэлэлынь хожом гараха*)

ПАРТИЙНА ҺУРАЛСАЛАЙ ЖЭЛ ЭХИЛБЭ

Эмхитэйгээр эхилхэмнай

Партиин XIX съездын заабаринуудые бэелүүлэн, үнгэрэгшэ жэлдэ манай эхин парторганизациин коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд политическэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэ харюусалгатайгаар хандажа, һуралсалайнгаа программые муу бэшээр дүүргэһэн байна.

Алцак тосхондо эмхидхэгдэһэн политкружок (пропагандистнь нүхэр Л. Бадмаев) һуралсалайнгаа жэлые һайнаар үнгэргөө һэн. Нүхэр Бадмаев занятинуудта һайнаар бэлдэжэ ерэдэг байһан тула тэдээниие үндэр хэмжээндэ үнгэргэдэг байгаа. Тэрэ хадаа съездын материалнуудаар заняти үнгэргэхэдөө, тэдэниие бодото байдалтай холбон ехэ һонирхолтойгоор, ойлгосотойгоор хэлэжэ үгэдэг байгаа. Энээнэй ашаар тус кружогто һурадаг 10 хүн һуралсалайнгаа жэлые һайнаар дүүргээ. Нүхэд Д. Шагжсев, С. Балжиров гэгшэд дүн гаргалгын заняти дээрэ шалгарһан байна.

Гэбэшье, Армак тосхондо эмхидхэгдэһэн политкружок (пропагандистнь нүхэр Осинкин) һуралсалайнгаа жэлые хангалтагүйгөөр үнгэргөө. Энэ кружогто һураһан 6 хүнэй гурбаниинь үзэһэн материалаа хүсэд ойлгоогүй үнгэрөө. Эдэнэй тоодо нүхэд М. Бальчугов, Ц. Будаев гэгшэд оролсоно. Мүн коммунист Д. Жаргалов съездын материалнуудые үшөөл муугаар ойлгоо.

Мүнөө жэлдэ нёдондоноймгоо алдуунуудые хараадаа абажа, партийна һуралсалай жэлые эмхитэйгээр эхилхын түлөө эртээнһээ хойшо бэлэдхээбди. Коммунистнуудтай ба партийнабэшэ эдэбхитэдтэй тус тустань хөөрэлдэжэ, тэдэнэй ямар кружогто һураха байһыень тодоруулаабди. Тиигээд 2 политһургуули (пропагандистнуудынь нүхэд Буянтуев, Осинкин) 19 хүнһөө, политкружок (гол түхэлэй нэгэдэхи жэлэй) 10 хүнһөө (пропагандистнь нүхэр Бадмаев) эмхидхэгдээ. Тиихэдэ үшөө арбаад коммунистнууд ба партийнабэшэ эдэбхитэд юрэнхы эрдэм дээшэлүүлхэ һургуулида һураха юм.

Пропагандистнууднай политһургуули ба политкружок эрхилжэ шадахаар, һайн бэлэдхэлтэй хүнүүд юм. Эдэнэр партийна айкомой бюрогоор баталагдаа. Тэдэнэр партиин айкомой дэргэдэ һаяхан үнгэргэгдэһэн пропагандистнуудай семинарта хабаадалсажа, тодорхой заабари абажа ерээ.

Партийна организаци политическэ һуралсалай идейнэ удхада гол анхарал хандуулан, тэрэниие хододоо хинажа ба хүтэлбэрилжэ байха байна.

О. Буянтуев, Торнии аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

Занятинуудые идейнэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхэ

Манай партийна организаци болбол партийна гэгээрэлэй һуралсалай занятинуудые идейнэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэхын, марксизм-ленинизмын сурталые тайлбарилан ойлгуулха хэрэгтэ тохёолдодог догматизм ба хооһоор сээжэлдэхэ ушарнуудые зайсуулхын тула үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ шангаар тэмсэһэн байна. Энээнэй ашаар политһургуулида һураһан коммунистнууд болон комсомолецууд үзэһэн материалнуудаа муу бэшээр ойлгоо һэн. Илангаяа коммунистнууд Ш. Жамсаранов, Ц. Батуев, комсомолец Р. Цыренов гэгшэд үзэһэн материалнуудаа гүнзэгы һайнаар ойлгоһоноо дүн гаргалгын занятинууд дээрэ харуулаа.

Политкружогто үнгэргэгдэдэг занятинуудай идейнэ хэмжээнэйнь пропагандистын бэлэдхэлһээ ехээр дулдыдадаг. Би политкружогоо нёдондо өөрөө хүтэлөөб. Заняти бүхэндэ бүхы талаһаань бэлдэдэг, занятинуудаа һонирхолтойгоор, хүн бүхэндэ ойлгосотойгоор үнгэргэхын түлөө оролдодог һэм. Мүнөө һуралсалай жэлдэ үнинһөө бэлдээб.

Марксизм-ленинизмын үндэһэ һуури творческоор шудалха, пропагандистска хүдэлмэрие парти ба правительствын табиһан зорилгонуудтай нигта холбоотойгоор ябуулха ёһотойбди.

Г. Гомбоев, Хориин аймагай Ждановай нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөө зарлаха тухай Франциин, Англиин ба США-гэй правительствонуудта СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ЭЛЬГЭЭҺЭН НОТО

Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөө зарлаха тухай асуудалаар августын 4-нэй ба германска асуудалаар августын 15-най Советскэ Правительствын нотонуудта харюу болоһон Франциин, Англиин ба США-гэй Правительствонуудай адли удхатай нотонуудые сентябриин 2-то ССР Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство абаһан байгаа.

Сентябриин 28-да ССР Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство Советскэ Правительствын харюу нотые Москвадахи Франциин, Англиин ба США-гэй Посольствонуудта эльгээбэ.

Франциин Правительствын 1953 оной сентябриин 2-ой нотын текст ба Советскэ Правительствын 1953 оной сентябриин 28-най нотын текст дооро толилогдобо.

Франциин Правительствын 1953 оной сентябриин 2-ой ното

Франциин Посольство Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствые хүндэлдэг байһанаа гэршэлнэ, тэрээндэ нигэжэ мэдүүлхэ золтой байна.

1. Тогтоогдоһон заншалай ёһоор, Холбоото Штадуудай ба Великобританиин Правительствонуудтай нигта барисаатайгаар ажаллажа, Французска Правительство СССР-эй Правительствын 1953 оной августын 4-нэй ба 15-най нотонуудые анхаралтайгаар шэнжэлбэ. Июлиин 15-да баруунай гурбан гүрэнэй табиһан дурадхалнуудта харюу тэдэ нотонууд соо үгтэнэ. Германска Федеральна Республикын Правительствотай ба Берлинэй германска засагаархидтай консультаци хэгдэһэн байгаа.

II. Гурбан гүрэнэй ябуулдаг политика тушаа Советскэ Правительствын шүүмжэлэлэй ажаглалтануудые үшөө дахин буруушааха, тиин эб найрамдал бэхижүүлгэдэ хохидол ушаруулан, туһагүй дискусси үргэлжэлүүлхэ гэжэ Французска Правительство хараалнагүй.

III. Тиимэһээ Французска Правительство августын 4-нэй ба 15-най Советскэ нотонууд соо хэлэгдэһэн элдэб баталалгануд тушаа һанал бодолоо бүринөөр барина, энэ оной июлиин 15-най ното соогоо дурадхажа, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөө зарлалгатай дашарамдуулан гараһан яаралтай проблемэнүүдээр өөрынгөө ажаглалтануудые хизаарлаха гэжэ хараална.

IV. Германитай холбоотой зарим проблемэнүүдые дары шиидхэһэн, австрийска гүрэнэй договорые баталһан байгаа һаа, эб найрамдал тээшэ бодото алхам хэгдэхэ, уласхоорондын түгшүүрил һуларуулагдаха байгаа. Тиимэ болохолоороо, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн энээндэ зорюулагдахань зүйтэй байна; Советскэ Правительствын дурадхаһанай ёһоор, орёо хүндэ олон асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ табиха гээшэ хараалагдаһан хэлсээе һаатуулан бариха ба тэрэнэй амжалтада һаад хэхэ байгаа. Германска ба австрийска проблемэнүүдые шиидхэлгэ бусад шухала асуудалнуудые амжалтатайгаар зүбшэн хэлсэлгэдэ туһалха һэн. Бусад эдэ асуудалнуудай заримыень хаража үзэхэ гэжэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци мэтын уласхоорондын организацинуудта, үгы гэбэл Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдэй байлсаха Корея тушаа политическэ конференци мэтын уласхоорондын зүблөөнүүдтэ даалгагдаһан байгаа гэжэ тэмдэглэхые Французска Правительство тэрэшэлэн шухалада тоолоно; тиимэ болохолоороо, дүрбэн гүрэнэй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй хараалагдаһан зүблөөндэ Хитадай Арадай Республикын хабаадалга зүбтүүлэгдэхэгүй байгаа.

V. Советскэ Правительство германска проблемые зүбшэн хэлсэхын тула орёо хүндэ шэнжэтэй процедура дурадхаба, тэрэниие хэрэглээ һаа эгээн зохистой ушар байдалдашье саг ехээр гээхэ ушартай бологдоно. Советскэ Правительствын августын 15-най ното бодото дээрээ хэдэ хэдэн комбинаци хэхые хараална, тэрэнэй үндэһөөр Федеральна Республикада, Германиин Зүүн Зонодо ба Берлиндэ сүлөөтэ һунгалта үнгэргэлгэ тодорхой бэшэ болзороор хойшолуулагдаха байгаа. Бүгэдэниитын голосовани хэжэ, сүлөөтэйгөөр арадай дура хүсэл харуулха ябадалда түшэглөөгүй Германска Правительство германска нацын ерээдүйдэ шухала хэрэгтэй шиидхэбэринүүдые абажа шадаха ямаршье шадалгүй байха һэн. Тиимэһээ, сүлөөтэ һунгалтын проблемэ германска шиидхэлгэдэ, бүхы дээрэнь шиидхэхы шанартай байха юм. Тиимэһээ Французска Правительство Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн германска проблемэдэ зорюулагдаһан байха ёһотой гэжэ тоолоно. Тус проблемые шиидхэлгэ бүхы дэлхэй дээрэхи шиидхэлгын шухала хубинь болоно, түрүүшын ээлжээндэ сүлөөтэ һунгалта тухай ба ерээдүйн Германска Правительствын статут тухай асуудалые шиидхэхэ ёһотой байна.

VI. Тэрээнһээ гадна, сүлөөтэ һунгалта тухай асуудал түрүүшын ээлжээндэ шэнжэлэгдэхэ ёһотой гэжэ июлиин 15-най ното соогоо дурадхахадаа, Французска Правительство мүрдэлгэ тушаа Комисси байгуулгада хамаатай даб дээрэ ямаршье условинуудые найруулаагүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиимэһээ, энэ ушарта Советскэ Правительство тус мэдээсэлэй удхые буруугаар ойлгоһон янзатай байна.

VII. 1943 оной ноябриин Московско декларациин үндэһөөр, сүлөөлэгдэһэн орон гэжэ харагдаха ёһотой Австриин эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые һэргээлгэ хадаа германска асуудалые шиидхэлгэдэ түйлагдаһан амжалтаһаа дулдыдаха юм гэжэ Французска Правительство хэзээдэшье тоолоогүй. Энэ хоёр асуудал хоорондоо огто холбоогүй юм гэжэ тэрэ тоолоно. Тэрэнэй һаналаар, Австрийска Договорые баталалгада энээнһээ хойшодоо юушье һаад хэжэ шадахагүй байна. Энээнтэй дашарамдуулан, Французска Правительство энэ оной августын 31-дэ Австри тушаа Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Орлогшонорой зүблөө зарлахые хэраалһан тэрэнэй дурадхалнуудые Советскэ Правительствын абаагүй байһаниие халатлана. Гэбэшье, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүд уулзахадаа, австрийска гүрэнэй договор тушаа хэлсээ хэжэ шадаха байха гэжэ найдажа үргэлжэлһөөр.

VIII. Эдэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэ хадаа нотонуудые андалдан абалсалгада орходоо бүри ехэ аша үрэтэй байха гэжэ найдаад, Французска Правительство октябриин 15-да Луганодо боложо болохо Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөндэ хабаадаха гэжэ Советскэ Правительствода эльгээһэн уряалаа дабтана. Швейцарска Правительство энэ дурадхалда һайшаалтайгаар хандаха байха гэжэ Французска Правительство тухайлна.

Советскэ Правительствын 1953 оной сентябриин 28-най ното

Советскэ Правительствын августын 4-нэй ба августын 15-най нотонуудта харюу болоһон Французскэ Правительствын сентябриин 2-ой нотые абаһанаа Советскэ Правительство гэршэлнэ.

Сентябриин 2-ой нототой танилсаад байхада, Советскэ Правительствын табиһан асуудалнууд Французска Правительствын харюу соо алгасан гарагдаа гэжэ харуулна, тэдэниие харалга хадаа уласхоорондын шухала проблемэнүүдые шиидхэлгэдэ, тэрээнтэй хамта эб найрамдал ба уласхоорондын аюулгүй байдалые бэхижүүлгэдэ туһалха байгаа.

Августын 4-нэй ното соогоо, Советскэ Правительство уласхоорондын оршон байдалай түгшүүрилые ниитэ дээрэнь багадхалгада туһалха хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудалые, мүн Германиин нэгэдэлые һэргээхэ проблемые ба эбэй договор баталалгые оруулалсаад, германска асуудалые хаража үзэхэ гэжэ дурадхаба. Энээндэ нэмэлтэ болгон, августын 15-най ното соогоо, Советскэ Правительство германска проблемые шиидхэхэ шухала зорилгонуудтай холбоотой гол асуудалнуудые тайлбарилба.

Эдэ дурадхалнуудые табихадаа, Советскэ Правительство эб найрамдал бэхижүүлхэ гэһэн арадуудай эрмэлзэлгэдэ харюусаха, мүн Европын эб найрамдал хүсэгшэ арадуудай ба германска арадай өөрынь интересүүдтэй зохилдуулан, Германи тухай асуудалые шиидхэлгэдэ туһалха хэлсээнүүдые туйлаха зорилго табиһан юм, табижа байна. Советскэ Правительствын дурсагдаһан нотонууд соо табигдаһан асуудалнууд мүнөө үедэ улам ехэ удхашанартай болобо.

Нэн түрүүн уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха тухай асуудалаар хэлэгдэнэ, энээнэй шухала байһаниинь Французска Правительствын сентябриин 2-ой ното соошье арсагданагүй.

Корейдэ эблэрэлгэ туйлаһан ябадал уласхоорондын оршон байдалда түгшүүрил багадхаха таарамжатай байдал бии болгоо, энэ баримтые Советскэ Правительство тэмдэглэнэ. Гэбэшье, һүүлэй үедэ корейскэ асуудалые шиидхэлгэдэ шэнэ бэрхэшээл түбэгүүд тохёолдобо. Корейскэ асуудалаар политическэ конференциие зарлалга нилээд ехэ бэрхэшээлнүүдые үзэнэ, ушарынь Генеральна Ассамблейн 7-дохи сесси дээрэ политическэ конференциин составые тодорхойлходоо, Америкын Холбоото Штадуудай зүгһөө элдэб янзын хэмжээнүүдые абаһан дээрэһээ, Хитадай Арадай Республика ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республика мэтын сэхэ хамаата оронуудтай зүбшэлэгдэһэн ябуулгануудай шухала байһаниие тоодо огто абаагүй, нэгэн талын хуули буса ябуулга гаргагдаһан байна. Гэхэтэй хамта, политическэ конференциин амжалтань хамаата хоёр ороной хамтын хүсэлэлгэһөө, мүн эблэрэлгые баталалгада туһалһан ба корейскэ асуудалые эсэслэн шиидхэхые эрмэлзэһэн бусад гүрэнүүдэй хабаадалгаһаа нилээд ехээр дулдыдаха байна. Эблэрэлгые эбдэхэ гэһэн заналтаяа саг үргэлжэ дабтажа байгаа урда-корейскэ лисынмановска бүлэгэй агрессивнэ ябуулганууд анхарал хандуулна.

Азиин оронууд тушаа хэлэбэл, эдэ гүрэнүүдэй национальна интересүүдтэ ба эб найрамдалые батадхалгада онсо удхашанартай политическэ шухала бусад проблемэнүүдые тоодо абангүй байжа болохогүй. Энээнтэй дашарамдуулан, Хитадай Арадай Республикын Хуулита эрхэнүүдые һэргээхэ шухала байһые нэн түрүүн зааха хэрэгтэй. Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай Арадай Республикын хуулита эрхэнүүдые һэргээлгэ хангагдаха ёһотой байна, тиин имагтал зарим гүрэнүүдэй эсэргүүсэлгэ энээндэ һаад хэнэ. Уласхоорондын түгшүүрилые хүнгэдхэхын тулада нимэрхүү асуудалнуудые хойшолуулангүйгөөр шиидхэхэ шухала юм. Зүүн-Урда Азиин ба Номгон океанай оронуудтахи байдалда хамаатай хэдэ хэдэн шухала асуудалнууд энээндэ тэрэшэлэн хамаадана. Тиимэ проблемэнүүдые шиидхэлгэдэ, уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые ниитэ дээрэнь багадхахын тулада Хитадай Арадай Республикын саг үргэлжын хабаадалга шухала байна. Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин үндэһэ һуурини анхандаа байгуулагдажа байхада эб найрамдалай ба арадуудай аюулгүй байдалай гол асуудалнуудые шиидхэлгэдэ Хитадай һуурини тиигэжэ тодорхойлогдоһониинь мэдээжэ.

Европа тухай хэлэхэ болоо һаа, Баруун Германида болоһон һүүлшын политическэ событинууд эб найрамдал хүсэгшэ оронуудта һанаа зобонги байдалые улам ехэдхэбэ. Илангаяа, германска томо монополинуудта түшэглэдэг гадаадын нюурнуудай зүгһөө хашалта хэһэн ушарһаа, Баруун Германида реваншистска этэгээдүүдэй нүлөө шанга болгогдоно, тэдэнэр бусад арадуудта, мүн германска арадта өөртэнь тоо томшогүй ехэ үгырэл хохиролго асарһан „Drang nach Osten“ гэжэ агрессивнэ политикын хэлээр дахин дуугаржа эхилээ. Энэ политикын буруу һүрэхэ байһаниинь зайлашагүй болобошье, Европын эб найрамдал хүсэгшэ гүрэнүүд, илангаяа Баруун Германиин хүршэнэр Баруун Германидахи политическэ хүгжэлтын эдэ уршагта баримтануудые алгасан гаража шадахагүй байна, ушарынь Европын тэг дундань үсэгэлдэрэй гитлеровецууд улам һэшхэлгүйгөөр аашална, агрессиин бузар шэнэ гуламта байгуулха аюул ургана.

Хойто-атлантическа блогой ябуулдаг агрессивнэ политикын аюулые хараалаа абажа, августын 4-нэй ното соогоо, Советскэ Правительство зэбсэгжэлгэ хорооха ба харин гүрэнүүдэй территоринууд дээрэ сэрэгэй базануудые байлгахагүй гэһэн асуудалай удхашанарые тэмдэглэбэ. Энэ асуудал харалгые алгасан гараха гээшэ—уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада шухала удхашанартай юумые тооло ябахагүй гэһэн удхатай болохо байгаа. Илангаяа атомна, водородно ба хүнүүдые олоор хюдалгын бусад буу зэбсэгүүдэй сугларан бии болоһонтой дашарамдуулан, имагтал буу зэбсэгүүдые яаралтайгаар бэлэдхэжэ үргэлжэлһөөр байһан ябадал зэбсэгжэлгые хорооха тухай, атомна, водородно ба хүнүүдые олоор хюдалгын бусад буу зэбсэгүүдые хорихо тухай асуудал харалгые хойшолуулхагүй, мүн зохихо хэлсээнүүдые дүүргэлгэдэ уласхоорондын шанга хиналта тогтоохо гэжэ эринэ. Европын, Африкын, Азиин оронуудта, илангаяа СССР-эй ба арадай демократиин оронуудай хилэнүүдэй дэргэдэ агаарай-сэрэгэй ба далайн-сэрэгэй базануудые илангаяа олоор зарим гүрэнүүдэй байгуулга агрессивнэ зорилготой байна, энээниие тэрэшэлэн арсажа болохогүй. Харин гүрэнүүдэй территоринууд дээрэхи сэрэгэй базанууд тухай асуудалые хаража үзэхэеэ арсалга хадаа уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада туһалха дурагүй байһан ябадал мүн гэжэ сэгнэгдэжэ болохо юм, энэнь уласхоорондын шухала проблемэнүүдые шиидхэхэ гэһэн эрмэлзэлгэ тухай ямаршье мэдүүлгэнүүдтэ этигэхэ аргагүй болгожо шадаха байна.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха гэһэн эрмэлзэлгээ Советскэ Правительствыншье, мүн Франциин Правительствыншье нэгэтэбэшэ мэдүүлһэн хадань, тиимэһээ шэнэ дайнай пропагандын, мүн агрессиин шэнэ ябуулгануудые хэхэ гэһэн уряагай зогсоогдоогүй баримтые, демократическа лагериин оронуудта хоролон һүйдхэлгые, терророй ба саботажай ябуулгануудые зарим гүрэнүүдэй правительствонуудай элеэр хэжэ эхилһэн баримтые алгасан гаража болохогүй. Дайнай пропагандые буруушаан шүүмжэлһэн Генеральна Ассамблейн мэдээжэ шиидхэбэри заримдаа бэелүүлэгдээгүй байхаһаа гадна, «хүсэ хэрэглэлгын политикые», «хүйтэн дай» шангадхалгые ба бусад ябуулгануудые магтадаг зарим гүрэнүүдэй харюусалгата официальна нюурнууд тэрэ шиидхэбэриие эбдэнэ. Эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүй байдалые сахиха, батадхаха хэрэгтэ арадуудай этигэл найдабариие эблэхэ гэһэн агрессивнэ нюурнуудай бүхы һэдэлгэнүүдтэ, шэнэ дайнай улам үргэлжэлжэ байгаа пропагандада шанга сохилто хэхэ хэмжээнүүдые абажа, уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые һуларуулха шухала байһаниинь тон тодорхойгоор харагдана.

Дээрэ дурсагдаһан зүйлһөө харахада, Франциин, Великобританиин, Америкын Холбоото Штадуудай, Хитадай Арадай Республикын ба Советскэ Союзай хабаадалгатайгаар, хамтадаа дары хаража үзэхые эриһэн уласхоорондын удхашанартай шухала проблемэнүүд бии болоод байна, ушарынь ООН-эй Уставай ёһоор, эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүй байдалые хангахын түлөө харюусалга нэн түрүүн эдэ оронуудта тохёгдоно.

Энээнтэй зохилдуулан, августын 4-нэй ното соогоо, Советскэ Правительство уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые багадхаха талаар бэелүүлхэ хэмжээ-ябуулганууд тухай асуудалые Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн дээрэ хаража үзэхые дурадхаба. Уласхоорондын иимэ шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын удхашанарынь тодорхойгоор харагдана. Гэбэшье, уласхоорондын оршон байдалдахи түгшүүрилые һуларуулха шухала байһаниинь Французска Правительствын сентябриин 2-ой ното соо тоодо огто абтанагүй, ушарынь дээрэ дурсагдаһан шухала ба уласхоорондын удхашанартай проблемэнүүд Французска Правительствын харюу соо алгасан гарагдана.

Августын 4-нэй ба 15-най нотонууд соогоо Советскэ Правительство Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн дээрэ германска проблемые бүхы талааринь хаража үзэхэ гэжэ тэрэшэлэн дурадхаба. Тиихэдээ, Советскэ Правительство иимэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ гэжэ дурадхаа:

1. Германитай баталха эбэй договор тухай асуудалые хаража үзэхын тула эбэй конференци зарлалга;

2. Ниитэгерманска Саг зуурын правительство байгуулга ба ниитэгерманска сүлөөтэ һунгалта үнгэргэлгэ;

3. Дайнай хойшолонгуудтай холбоотой Германиин финансово-экономическа уялгануудые хүнгэдхэлгэ.

Эдэ бүхы асуудалнуудһаа ниитэ германска һунгалта тухай асуудал лэ Французска Правительствын сентябриин 2-ой ното соо дурсагдана, германска проблемые шиидхэлгэдэ эгээн шухала удхашанартай бусад бүхы асуудалнууд бүрин гаднашалагдана. Ниитэгерманска һунгалта хадаа гадаадын гүрэнүүдэй зүгһөө хамаархалга тохёолдуулангүйгөөр германска арадай өөрынь шиидхэхэ ёһотой Германиин имагтал дотоодын хэрэг байһан тула, тиимэ хараа бодол огто үндэһэгүй байна.

Нүгөө талаһаа сентябриин 2-ой ното Германида хамаатай шухала асуудалнуудые алгасан гарана. Эзэмдэгшэ 4 гүрэнэй: Франциин, Англиин, США-гэй ба СССР-эй эдэбхитэдэй хабаадалгагүйгөөр ба туһаламжагүйгөөр мүнөөнэй условидо тэдэ асуудалнуудые шиидхэхэ аргагүй юм.

Советскэ Правительство Германитай баталха эбэй договорой Үндэһэ һууринуудай проектые Франциин Правительствода, мүн Англиин ба США-гэй Правительствонуудта хоёр дахин эльгээжэ, энэ проектые зүбшэн хэлсэхэ гү, али эбэй договорой өөрынгөө проектые хаража үзэхын тула эльгээхэ гэжэ дурадхаһан байгаа. Жэл хахадай үнгэрбэшье, Франциин Правительство эбэй договорой советскэ проект тушаа һаналаа мэдүүлээгүй, өөрынгөө проектые эльгээгээгүй.

Энэ оной августын 15-най ното соогоо, Советскэ Правительство хадаа хамаата бүхы оронуудай хабаадалгатайгаар, эбэй конференциие зургаан һарын турша дотор зарлаха, эбэй договорые бэлэдхэхэ бүхы шатануудта ба эбэй конференци дээрэ Германиин зохихо түлөөлэлгые хангаха гэжэ дурадхаһан байгаа. Иимэ конференциин удхашанарые арсаха аргагүй байһан болобошье, эбэй конференци зарлаха тухай асуудал Французска Правительствын харюу ното соо дурсагдаагүй.

Советскэ Правительствын дурадхалай ёһоор, Ниитэ-германска Саг зуурын демократическа правительствые байгуулга хадаа амгалан, демократическа үндэһэ һуури дээрэ Германиие нэгэдүүлгэдэ туһалха ёһотой байгаа. Тиимэ правительство ниитэгерманска сүлөөтэ һунгалта хэхын урда тээ Зүүн ба Баруун Германидахи мүнөө байһан хоёр правительствые һэлгэхэ, үгы гэбэл ниитэгерманска зарим функцинуудые, тайлбарилан хэлэхэдэ, Зүүн ба Баруун Германида мүнөө байгаа правительствонуудые хэбээрнь үлээжэ, ниитэгерманска сүлөөтэ һунгалта бэлэдхэхэ ба үнгэргэхэ ябадалые саг зуура бэедээ даажа шадаха байгаа. Франциин Правительство Советскэ Правительствын энэшье дурадхалые зүбшөөгөөгүй. Советскэ Союзай энэ дурадхалда тиигэжэ хандаһан ушарта, Германиин нэгэдэлые һэргээхэ талаар бэелүүлэгдэжэ болохо бодото хэмжээ-ябуулганууд үгы болгогдоно, ушарынь ниитэгерманска һунгалта бэлэдхэжэ байха үедэ, германска арадай дура хүсэлые бэелүүлхэ ниитэгерманска ямар-нэгэн орган байгуулагданагүй. Гэхэтэй хамта, ниитэгерманска һунгалта үнгэргэхэ ябадалые эзэмдэгшэ гүрэнүүдэй гарта дамжуулан үгэхэ гэһэн һанаашалга бии байна гэжэ энээнһээ харагдана, энэнь һунгалта бэлэдхэлгын ба үнгэргэлгын бүхы ябасада гадаадын засагаархидай зүгһөө хашалта хэхэ арга боломжо байгуулна. Эсэстээ, сентябриин 2-ой ното соогоо Франциин Правительство ниитэгерманска һунгалта үнгэргэхэ «условинуудые байгуулхын тула мүрдэлгэ хэхэ талаар» гадаадын гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн «нейтральна комисси» гэдэгые байгуулхаяа арсаба. Тиин энэ оной июлиин 15-най ното соогооншье, энээнһээ тэрэнэй арсаагүй байһаниинь, мүн энээниие мүнөө хүрэтэр хэдэн һарын турша дотор баадхажа байһаниинь мэдээжэ. Гэбэшье, иимэ ушарта гадаадын гүрэнүүдэй зүгһөө ямар нэгэн хамаархалга ба хашалтагүйгөөр, һунгалта хэхэ хэрэгые Зүүн ба Баруун Германиин немецүүдтэ өөһэдтэнь үгэхэ тухай советскэ дурадхалые буруушааха ябадал болиулагдаха ёһотой байгаа.

Тэрээнһээ гадна, энэ оной августын 15-най ното соогоо, Советскэ Правительство дайнай хойшолонгуудтай холбоотой Германиин финансово-экономическа уялгануудые хүнгэдхэхэ талаар шиидхэбэри абахыень Франциин, Англиин ба США-гэй Правительствонуудта дурадхаһан юм, тусгаарлабал:

4 гүрэнүүдтэ репараци ба дайнай хойто тээхи гүрэнэй үрнүүдые түлэлгэһөө 1954 оной январиин 1-һээ эхилээд Германиие сүлөөлхэ;

Эзэмдэлгын гаргашанууд Зүүн ба Баруун Германиин гүрэнэй бюджедэй доходуудай 5 процентһээ үлүү болохогүйгөөр тэрээнэй хэмжээ хизаарлаха;

4 гүрэнэй гадаадын эзэмдэгшэ гаргашануудай талаар 1945 оной һүүлээр бии болоһон үри доймхо түлэлгэһөө Германиие бүрин сүлөөлхэ.

Дайнай хойшолонгуудтай холбоотой Германиин финансово-экономическа уялгануудые хүнгэдхэлгэдэ хамаатай эдэ бүхы асуудалнууд Французска Правительствын сентябриин 2-ой ното соо дурсагдаагүй. Гэхэ зуура, Советскэ Правительствын дурадхалые абаа һаа, мүнөө германска арадта экономическа ехэ хүнгэлэлтэ хэхэ, германска экономикые дээшэлүүлгэдэ туһалха байгаа. Дайнай дүүрэһэнһээ хойшо 8 жэл үлүүтэй үнгэрһэн ушарһаа, энээниие германска арадай хүлеэхэнь ойлгосотой байна. СССР-эй эдэ дурадхалнуудта өөһэдынгөө тодорхой хандалгые Франциин Правительствын, мүн Англиин ба США-гэй Правительствонуудай мэдүүлхые Советскэ Правительство шухалада тооложо үргэлжэлһөөр.

Германида хамаатай эдэ гол асуудалнуудые дары шиидхэхэ шухала байһан ябадал юугээр үндэһэлэгдэнэб гэхэдэ, боннско, мүн парижска хэлсээнүүдые зохихо гүрэнүүдэй парламентнуудай ратификацилга туйлаха зорилгоор, газаа талаһаа антидемократическа нүлөө хэхэ улам шэнэ хэмжээнүүд һүүлэй үедэ абтана, тэдэ хэмжээнүүдэй туһаламжатайгаар Баруун Германиие милитаризацилха ба тэдэниие агрессивнэ Хойто-атлантическа блогой үгэ дууламгай зэбсэг болгохо гэжэ хараалагдана. Эдэ хэлсээнүүдые ратификацилга ба бэелүүлгэ хадаа Баруун Германиие шэнэ агрессиин гуламта болгохо, Баруун болон Зүүн Германиие нэгэ гүрэн болгон нэгэдүүлхэ аргагүй болгохо, тиин германска арадта ба Европодо эб найрамдал сахиха хэрэттэ аюул ехэтэй хойшолонгуудтай байха байгаашье һаань эдэ бүгэдэ хэгдэнэ.

Иимэ байдалые хараадаа абажа, ниитэгерманска һүнгалта тухай асуудалые хаража үзэхэ гэһэн Франциин Правительствын дурадхалые зүбшөөхэтэеэ хамта, Советскэ Правительство Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөөн дээрэ германска проблемые харахадаа, гансахан энэ асуудалаар хизаарлахагүй гэжэ тоолоно. Болохоёо байгаа зүблөөн дээрэ германска проблемые зүбшэн хэлсэхэдээ, дээрэ дурсагдаһан бүхы гол асуудалнуудые оруулалсаха тухай хэлсэхэ шухала байна, тиихэдээ зүбшэн хэлсэлгэдэ Зүүн ба Баруун Германиин түлөөлэгшэд хабаадалсаха ёһотой.

Дээрэ дурсагдаһан зүйлтэй зохилдуулан, Советскэ Правительство иимэ юумые үндэһэ болгон, Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй зүблөө зарлахые дурадхана гэбэл:

1. Уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые багадхаха талаар хэмжээ-ябуулгануудые Франциин, Англиин, Америкын Холбоото Штадуудай, Хитадай Арадай Республикын ба Советскэ Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдһээ бүридэһэн зүблөөн дээрэ хаража үзэхэ.

2. Зүблөө бэлэдхэхэ үедэ табигдаһан бүхы дурадхалнуудые оруулалсаад, германска асуудалые Франциин, Англиин, Америкын Холбоото Штадуудай ба Советскэ Союзай Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдһээ бүридэһэн зүблөөн дээрэ зүбшэн хэлсэхэ.

Советскэ Правительство австрийска договор тухай асуудалаар өөрынгөө августын 28-най нотодо Франциин Правительствоһаа харюу үшөө абаагүй, энэ асуудалые юрын дипломатическа гуримаар зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлхөөр бэлэн байһанаа мэдүүлнэ.

Советскэ Правительство иимэ нотонуудые Англиин ба США-гэй Правительствонуудта тэрэшэлэн эльгээгээ.

КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ТҮҮХЭ—БЭЕЛҮҮЛЭГДЭЖЭ БАЙГАА МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ МҮН

I.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти—революционно марксистска партиин. социальна революциин ба пролетариадай диктатурын партиин эрхим жэшээ мүн. Табин жэлэй урда марксизмын теоретическэ бата үндэһэ һуури дээрэ байгуулагдаһан, российска ба уласхоорондын пролетариадай революционно тэмсэлэй түүхэтэ баян дүй дуршэлтэй болоһон манай парти революционно теори практика хоёрой таһаршагүй бата нэгэдэлые бэелүүлэн мандуулаа. Коммунистическэ партиин табин жэл соо хэжэ ерэһэн габьяа түгэс бухы юм хадаа марксизм-ленинизмын идейнүүдэй хамагые илагша хүсэ, эдэ идейнүүдэй агуухэ эмхидхэгшэ, түүлэн жагсаагша ба шэнэдхэн хубилгагша үүргые элирхэйлэн харуулна.

Маркс, Энгельс хадаа научна коммунизмын эхи үндэһэ табигшад, капиталистическэ богоолшолгоһоо өөрһын түлөө хүдэлмэришэн ангиин практическа тэмсэлтэй революционно теорие холбоһон түрүүн ухаалан бодогшод байгаа.

Маркс болон Энгельс пролетариадай научна үзэл сурталай эхи үндэһэ—диалектическэ ба историческа материализмые тодорхойлжо зохёохотоёо хамта, хүдэлмэришэн ангиин дайшалхы политическэ организациин ямар түхэл янзатай байхые хараалһан, тэрэнэй революционно стратеги ба тактикые тодоруулан зохёоһон байха юм. Обществын эгээн революционно, түүхэтэ анги болохо пролетариат лэ капитализмда дураа гутаһан хамаг зонуудые өөрыгөө тойруулан жагсаажа шадаха, капитализмые добтолжо ябадалда, социализмын илалтын түлөө тэмсэлдэ хүтэлжэ шадаха гэжэ Маркс Энгельс хоёр тодоруулан харуулаа. Гэбэшье, түүхэтэ үүргээ дүүргэхын тулада хүдэлмэришэн анги өөрын политическэ партитай байха ёһотой.

Маркс—Энгельсын һургаалые улам сэхээр үргэлжэлүүлэн мандуулһан, революциин гени — Ленин түүхэдэхи шэнэ оршон байдалда революционно теорие таашаан хүгжөөжэ, научна коммунизмын агуухэ идейнүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ, II Интернационалай социал-демократическа, оппортунистическэ партинуудһаа тад ондоо, дайшалхы марксистска парти, шэнэ түхэлэй парти байгуулаа.

Революциин урда тээхи Россин хүдэлмэришэнэй хүдэлөөе үндэһэ болгожо, марксистска кружогууд, группануудһаа буридэн Коммунистическэ парти байгуулагдаһан юм, тэдэ кружогууд ба группанууд хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй холбоо барисаа хэһэн, тэрээндэ социалистическэ мэдэрэмжэ оруулһан юм гэжэ арбан табан жэлэй урда толилогдоһон «ВКП(б)-ын түүхын Хуряангы курс» соо хэлэгдэнэ. Манай парти Ленинэй тодорхойлон зохёоһон идеологическа, эмхидхэлэй, тактическа ба теоретическэ принципүүдые үндэһэ болгожо ургаһан, бэхижэһэн байна. Революционно марксизмын бухы дайсадта, российска ба уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэхи оппортунизмда, бернштейнианецуудта, «экономистнуудта», меньшевигүүдтэ, эсэрнүүдтэ эсэргүү, тэрэшэлэн һүүлдэнгөө зэргэдэхи оппортунистическэ, капитулянтска бүлэгүүдтэ —троцкистнуудта, бухаринецуудта, национал-хэлбэригшэдтэ эсэргүү хатуу шанга тэмсэл дотор манай парти хатуужаа.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти ангиин агуухэ байлдаанай соогуур шалгаран гараад, дүй дуршэлэйнгөө баялигаар дэлхэй дээрэ жэшээгүй,. бодото түүхэ зохёогоо. Манай партиин түүхэнь — гурбан революциин түүхэ, хаанай засагые, помещигүүдые ба буржуазиие унагааһанай түүхэ, Советскэ засагые тогтоолгын ба дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическэ общество байгуулһанай түүхэ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда Советскэ арадай агуухэ илалта туйлаһанай ба СССР дотор коммунизм амжалтатайгаар байгуулһанай түүхэ мүн.

Тэрэнэй хамта, Коммунистическэ партиин түүхэнь—марксизмын идейнүүдые творческо ёһоор хүгжөөлгын түүхэ болоно. Ленинизм хадаа пролетариадай ангиин тэмсэлэй шэнэ эрхэ байдалдахи марксизм, империализмын ба пролетарска революцинуудай үеын марксизм мүн.

Коммунистическэ партимнай табин жэл соохи тэмсэлэй ба илалтануудай алдарта замаар, гайхамшагта сэсэн Ленинэй хүтэлбэреэр, Ленинэй шаби ба хэрэгыень үргэлжэлүүлэгшэ агуухэ Сталинай, элдэб соратнигуудай хүтэлбэреэр тэмсэлнүүд дотор хүмүүжэн хатуужаад, мүнөө коммунизм байгуулжа байгаа советскэ обществын түрүү, хүтэлбэрилхы ба жолоодон ударидагша хүсэн болонхой.

Коммунистическэ партиин түүхые шудалхада, социализмын түлөө манай ороной хүдэлмэришэд ба таряашадай тэмсэлэй дүй дуршэлөөр баяжуулдаг, марксизм-ленинизмые шудалха хэрэгтэ туһалдаг, политическэ һэрэмжэ хурсадхадаг, ниитын хүгжэлтын ба политическэ тэмсэлэй хуули ёһонуудые мэдэхэ эрдэмээр зэбсэглэдэг, коммунизмын түгэс илалтын туйлагдаха байһанда этигэл найдабарие батажуулдаг юм.

II.

Коммунистическэ парти яахадаа ехэ хүсэтэй, илагдашагүй байдаг бэ гэхэдэ, энэ хадаа хүдэлмэришэн ангиин үнэхөөрөө революционно парти, творческо марксизмын парти мүн. Манай парти революционно теорие догмануудай суглуулбари бэшэ, харин ажал-ябуулгадаа хэрэглэдэг дайшалхы хүтэлбэри мүн гэжэ тоолодог; тус теорие революционно хүдэлөөнэй шэнэ дүй дуршэлөөр, түүхэдэхи шэнэ оршон байдалда зохихо шэнэ тобшололнуудаар, заабаринуудаар баяжуулһан юм, баяжуулжа байна.

II Интернационалай партинуудай гутамшаг алдуунуудайнь нэгэн юун байгааб гэхэдэ, тэдэ партинууд марксистска теориин зарим тобшололнуудта, заабаринуудта аһалдан, тэдэниие догматическаар тайлбарилдаг байгаа.

Манай парти хооһон ёһо баримталгада, догматизмда эсэргүү шанга дай анха түрүүнһээ хойшо соносхоһон, творческо марксизмын тугые улам дээшэнь үргэһэн байна.

Большевистскэ партимнай түүхэдэхи онсо оршон байдалда бии болоһон ба хүгжэһэн байна. XIX зуунжэлэй эсэсһээ эхилээд, капитализм өөрынгөө дээдэ, һүүлшын, империалистическэ шатада гараһан байха юм. Капиталистическэ системын зүришэлдөөнүүд туйлдаа хүрэтэр хурсадан, дэлхэйн дайнүүдай ба пролетарска революцинуудай үе эхилээ һэн. Империализмын хамаг зүришэлдөөнүүдэй. бэлшэр болоһон Россида буржуазно-демократическа революци бурилдэн хүсэлдэжэ байба. Тэрэнь Баруун тээ буржуазно-демократическа революцинуудай болоошо үеынхитэй жэшэбэл, пролетариадай ангиин тэмсэлэй һураггүй ехээр хүгжэһэн эрхэ байдалда бэелүүлэгдэхэ ёһотой байгаа.

Иимэ оршон байдалда революциие хүгжөөгшэ хүсэнүүд тухай, революциин илаха услови тухай, пролетариадай ба тэрэнэй партиин үүргэ тухай асуудалнуудые шэнэ ёһоор шиидхэхэ хэрэгтэй байгаа. Түүхэдэхи шэнэ үеын онсо илгаае хараадаа абажа, Ленин багшамнай хүдэлмэришэн ангиин гол зэбсэг болохо парти тухай һургаал тодорхойлон зохёогоо һэн. Пролетариадай диктатурын түлөө тэмсэхэдээ тиимэ зэбсэггүйгөөр илажа шадагдахагүй байгаа.

Саашадаа, марксистска теориин гол заабаринуудые түшэг болгон, Ленин багша арадай али бухы революцида (буржуазно-демократическашье революцида, социалистическэшье революцида) пролетариат гегемонинь байха, хүтэлбэрилхы үүргэ эзэлхэ тухайда зааһан, хүдэлмэришэн ангиин союзник болохо таряашадай үүргые тодорхойлһон байна. Буржуазна революциин үедэ таряашадтай союз хэһэн пролетариадай гегемонинь социалистическэ революциин үедэ хүдэлмэришэн ангиин, бусад ажалшадай ба дарлагдаһан зоной союз байгуулһан пролетариадай гегемони болон хүгжэхэ ёһотой гэжэ Ленин тодоруулһан байха юм.

Энэнь буржуазна ба социалистическэ революцинуудай хоорондохи илгаан тухай шэнэ заабари, буржуазно-демократическа революциин социалистическэ боложо хүгжэн бадарха тухай шэнэ теори мүн байгаа.

Түрүүшээр нэгэ, тусхайлан абтаһан орон дотор социализмын илажа болохо тухайда Ленинэй тодорхойлон зохёоһон һургаалынь манай Эхэ ороной историческа хуби заяанда, бухы уласхоорондын пролетариадай сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ угаа ехэ удхашанартай байна. Дэлхэйн нэгэдэхи дайнай жэлнүүдтэ, II Интернационалай партинууд хүдэлмэришэн ангида урбажа, империалистическэ буржуазин тала руу орожо, пролетариадай революционно тэмсэлэй арга боломжые ехээр муудхаажа байхадань большевигүүд лэ пролетарска интернационализмын хэрэгтэ, социализмын түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ ходо үнэн байгаа. Большевигүүд дайнай, эб найрамдалай ба революциин асуудалнууд тушаа ленинскэ теори, тактикаар зэбсэглэгдэн, империалистическэ дайнһаа революционно ёһоор гарахын түлөө, империалистическэ дайе помещигүүдтэ ба буржуазида эсэргүү гражданска дайн болгохын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэн ангие, таряашадые зоримгойгоор хүтэлһэн байха юм.

В. И. Ленин империализмые, тэрэнэй гол зүришэлдөөнүүдые бухы талаарнь, гүнзэгыгөөр шэнжэлһэн, капитализмын экономическа ба политическэ талаараа тэгшэ бэшээр хүгжэдэг хуули ёһые тодорхойлон олоһон, дэлхэйдэхи империализмын фронтын гэнжые тон һула газараарнь дэлбэ сохихо тухай, түрүүшээр үсөөхэн гү, али тусхайлан абтаһан нэгэ капиталистическэ орон доторшье социализмын илажа болохо тухай тобшолол хэһэн байна. Революциин хаанашье жэгдээр бурилдэн хүсэлдэдэггүй хадань, бухы гү, али олонхи капиталистическэ оронуудта социализм гансата илажа шадахагүй, энэ асуудалаар Марксын ба Энгельсын хуушанай тодорхойлго шэнэ историческа эрхэ байдалда зохихоёо болинхой гэжэ Ленин элирүүлээ.

Энэнь марксизмые баяжуулһан ба урагшань дабшуулһан, научна агуухэ шэнэ тодорхойлго мүн байгаа. Энэнь тус тус оронуудай пролетариарта революционно перспективэ олгоо, өөрын национальна буржуазида добтолхо хэрэгтэнь тэдэнэй үүсхэлые үргэжэ үгөө.

Социалистическэ революци тухай ленинскэ шэнэ, бүрин түгэс теоринь засаг түрын түлөө тэмсэлдэ, засагые империалистическэ буржуазин баридаг зандаа байгаа һаань зайлашагүй тохёолдохо национальна үсалта уналгаһаа ороноо абархын түлөө тэмсэлдэ манай партиие, Россин хүдэлмэришэн ангиие зоригжуулаа һэн.

Социалистическэ революци тухай ленинскэ теорие хүтэлбэри болгон, большевигүүдэй парти хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай дайшалхы союз эмхидхээд, эдэниие хаанта засагта, помещигүүдтэ ба буржуазида эсэргүү илалта түгэс тэмсэлдэ хүтэлһэн байна.

Тэрэшэлэн пролетариадай диктатурын политическэ эрхим формо болохо Соведүүдые Ленинэй заажа үгэһэн ушар манай орон дотор социалистическэ революциин илан мандаха хэрэгтэ имагта ехэ удхашанартай байгаа. Парламентарна демократическа республика капитализмһаа социализмда ороолгын үедэхи обществын политическэ эмхидэлэй эгээн зохистой формо мүн гэжэ бухы оронуудай марксистнууд ородой хоёрдохи революциин (1917 оной февраль) болохоһоо урда тоолодог байһан юм. Гэхэ зуура, Ленин багша Россидахи хоёр революциин дүй дуршэлые шэнжэлэн үзөөд байхадаа, пролетариадай диктатурын политическэ эрхим формонь парламентарна демократическа республика бэшэ, харин Соведүүдэй республика болохо байна гэжэ заагаа һэн. Ленинскэ энэ тобшололынь марксизмын теоридо, тэрэнэй революционно баялигта онсо гайхамшаг шэнэ оруулалта болоо. Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай ашаар манай орон дотор Советскэ засагай тогтон мандалга Соведүүд тухай ленинскэ һургаалай зүбые эли тодоор гэршэлэн харуулаа.

III.

Октябрьска революциин илаһан сагһаа хойшо Коммунистическэ партимнай хүтэлбэрилхы парти болонхой. Энэ партида тон бэрхэтэй, тиихэтэеэ хамта тон арюун зорилго — угаа ехэ аад, технико-экономическа талаараа гээгдэнги байһан ороние шэнэ, социалистическэ ёһоор хүгжөөлгын замда оруулха, социалистическэ общество байгуулхын тулада олон миллион ажалша зониие эмхидхэхэ, элсүүлэн жагсааха зорилго тудаһан байна. Тус зорилгонь юун дээрэһээ бүри бэрхэтэй болоо һэм гэхэдэ, уласхоорондын буржуази Россин үй дэлдэгдэһэн помещигүүдтэй, капиталистнуудтай союз баталан, Соведүүдэй республикые үгы хэхэ, капиталистическэ ёһо гурим һэргээн байгуулха һэдэлгэ гаргажа, энэ республикада тон зэбүүрхэлтэйгээр добтолһон байгаа. Манай орон социалистическэ байгуулалтаяа хүсэд бүрин эхилхэһээ урид, гадаадын интервентнүүдтэй, дотоодын контрреволюцитай гурбан жэл соо дайлалдажа, хүндэ хүшэр бэрхэшээлнүүдтэ орохо, ажахын ехэ һандарал үзэхэ ушартай болоһон юм.

Гээгдэнги, таряашадай орон дотор социализм байгуулха тухай һанаашалхынишье аргагүй гэжэ зүһэн бүрийн «этигэн ядагшад», империализмын социал-демократическа туһамаршад баталан хэлэдэг байгаа. «Большевистскэ туршалга» һаяар буруу һүрэхэ гэхэ мэтээр тэдэнэр абаралдан шашалдадаг байба.

Ленинизмын дайсад — троцкистнууд, бухаринецууд, буржуазна националистнууд ленинскэ программые таһалдуулха гэжэ бухы арга хаба соогоо аашалһан юм; социалистическэ общество байгуулха арга боломжодоо, хүсэндөө манай ороной хүдэлмэришэн ангиин, таряашадай этигэхэгүй ябадал тарааха гэжэ оролдоһон байгаа. Капитулянтнууд ба урбагшадые парти бута сохёо һэн. И. В. Сталин түрүүтэй өөрынгөө Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр партимнай СССР-тэ социализм байгуулха эрид хараа шугам бэелүүлээ.

Партиин зоримгой революционно политикын ашаар ороноо индустриальна, хүдөө ажахыгаа коллективнэ болгохо, мүлжэгшэ ангинуудые үгы хэхэ, социалистическэ общество байгуулха асари ехэ программа бэелүүлэгдээ. СССР-тэ социализмын илаһан ушар—марксизм-ленинизмын идейнүүдэй гайхамшагта шэнэ илалта, тус идейнүүдэй түрибэлгүй бата ба хүсэтэй байдагай шэнэ гэршэ болоо.

Шэнэ, социалистическэ байгуулалта эмхидхэхэ ба бэхижүүлхэ хэрэгтэ советскэ арадай туйлаһан бүхэдэлхэйн-түүхэтэ амжалтануудынь бухы оронуудай ажалшадые баясуулна, ерээдүйдэ эрхим һайн байдал хангахын түлөө тэмсэлдэнь зоригжуулна. Гэхэ зуура, манай амжалтанууд империалистнуудай дунда улам ехэ мэгдэлгэ, зэбүүрхэлгэ үүдхэдэг байна. 1941 ондо уласхоорондын империалистическэ херхисууд өөһэдынгөө ударна хүсэнэй — фашистска Германиин туһаламжаар, социализмын ороние үхэсэ сохихо, советскэ ниитын ба гүрэнэй байгуулалтые үгы хэхэ, бухы дэлхэйдэхи демократическа ба социалистическэ хүдэлөөе үй дэлдэхэ гэжэ һэдэһэн юм. Теэд, Советскэ гүрэнэй дабагдашагүй шанга хүсэ шадалтай байһанай ашаар, дэлхэйн херхисуудай хорото муухай түсэбүүдынь таһалдуулагдаа һэн.

Социализмын түлөө тэмсэлдэнь, ороноо гадаадын сэрэгэй добтолгоһоо хамгаалхадань хүдэлмэришэд ба таряашадай гол шухала зэбсэг болохо Советскэ гүрэниие Коммунистическэ партимнай советскэ байгуулалтын мандажа байгаа үе соо бухы хэмжээгээр бэхижүүлээ. Капиталистическэ хүреэлэлгын оршон байдалда Советскэ гүрэн һуларха ба үгы болохо юм гэһэн хорото теори номнодог дайсадые, марксизмын һургаал хазагайрүүлагшадые манай парти бута сохёо. Нэгэ орон дотор социалистическэ революци илаад, харин олонхи оронуудта капитализмын эзэрхэн зонхилжо байхада, революциин илаһан орондохи гүрэн һуларуулагдаха бэшэ, харин үшөө ехээр шангадхагдаха ёһотой гэдэг имагта зүб заабариие партимнай хүтэлбэри болгоно.

Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн, холые харадаг политикань манай ороние хүсэн түгэлдэр индустриально-колхозно гүрэн болгоо. Советскэ арадай морально-политическэ нэгэдэл, СССР-эй арадуудай ахадүү ёһоной хани барисаан, эдэнэй дүлэтэ патриотизмынь — Советскэ Союзые дабагдашагүй бата хүсэн болгон мандуулһан эшэ нүхэсэл мүн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ Коммунистическэ партимнай фашистска булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлдэ арад бүгэдын зориг бадаруулан эмхидхэжэ, бухы дэлхэйн үмэнэ өөрыгөө харуулаа. Коммунистическэ парти оронойнгоо фронт тыл хоёрые нигтаруулан нэгэдхээд, дайсанаа дараха ябадалда арад зоной хамаг хүсые жагсаан табиһан байна. Ленинизмын дайсадта эсэргүү олон жэлэй тэмсэл дотор урган хатуужаһан партиин зэргэнүүдэй булад мэтэ бата нэгэдэлынь, ямаршье оршон байдалда олон миллион зониие эмхидхэхэ ба хүтэлбэрилхэ шадабаринь фашистска агрессорнуудтэ эсэргүү дайнда советскэ арадай илалта хангаһан юм.

Советскэ Союзнай бүри ехээр бэхижэжэ дайнһаа гараа, уласхоорондын нэрэ хүндэнь ехээр ургаа. Тэрээнһээ гадна, Центральна ба Зүүн-Урда Европодохи хэдэ хэдэн шэнэ оронууд капитализмһаа хахасаад, тэндэ арадай-демократическа байгуулалта мандуулагдаа. Капитализмые унагаажа коммунизмда орохо үедэхи обществын политическэ эмхи болохо пролетариадай диктатурын олон янзын формотой байха тухайда Ленинэй уридшалан хаража гайхамшаг сэсэнээр хэлэһыень арадай демократиин оронуудай түүхэтэ дүй дуршэл гэршэлэн харуулжа байна. Хитадай арадай революциин агуухэ илалта бухы дэлхэйн империализмын системэдэ шанга сохилто болоо. Тиин, хүн түрэлтэнэй гурбанай нэгэ хубинь империализмын дарлалта дороһоо мултараад, демократиин ба социализмын туг доро жагсаа. Марксизм-ленинизмын идейнүүдэй агуухэ илалтань эдэ туйлалтанууд дотор эли тодоор харагдана.

IV.

Советскэ арад Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байдалые аршалан хамгаалаад, амгалан тайбан байгуулалта эрхилхын тула, коммунизмын дээдэ шата тээшэ улам түргэнөөр дабшахын тула шухала услови хангаа.

Советскэ Союзнай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай болохоһоо бүри урид хүгжэлтынгөө түүхэтэ шэнэ шатада — социалистическэ общество байгуулжа түгэсхэхэ ба социализмһаа коммунизмда удаа дараалан орохо шатада гараһан юм. Коммунистическэ общество байгуулха проблемэнүүдые тодорхойлон хараалалгын хэрэгтэ И. В. Сталин онсо ехэ габьятай. СССР-тэхи социалистическэ байгуулалтын баян дүй дуршэлые, тэрэшэлэн уласхоорондын пролетариадай сүлөөрэлгын мүнөө сагай хүдэлөөнэй дүй дуршэлые согсолон, И. В. Сталин марксизм-ленинизмые шэнэ условидо тааруулжа творческо ёһоор хүгжөөгөө, революционно теориие хэдэ хэдэн асуудалнуудта хамаатай шэнэ заабаринуудаар баяжуулаа. Капиталистическэ хүреэлэлгын үлөөдшье байхада, манай орон дотор коммунизмын бүрин байгуулагдажа шадагдаха тухай И. В. Сталинай тобшололынь тиимэ заабаринуудай нэгэн болоно.

Коммунистическэ общество байгуулхын түлөө тэмсэлдэ ажалшадые эмхидхэхэдээ, манай парти социализмын экономическа хуули ёһонуудые мэдэдэг эрдэмээ, марксизм-ленинизмын теоретическэ һургаалнуудые түшэг болгоно.

Дайнай дүүрэһэнһээ хойшо арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхын түлөө, социалистическэ экономикын ба культурын хүсэтэ шэнэ хүгжэлтэ туйлахын түлөө тэмсэжэ, партимнай шэнэ баатаршалганууды гаргаха ябадалда советскэ хүнүүдые зоригжуулан эмхидхэһэн байха юм. Советскэ арад дайнай хойшолонгуудые гайхалтай богонихон болзор соо усадхаад, амгалан байгуулалтынгаа хэрэгтэ маша ехэ амжалтануудые туйлаа.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XIX съезд советскэ арадай тэмсэл ба илалтануудай дүнгүүдые согсолон гаргаһан, урагшаа дабшаха агуухэ программа хараалһан байна. Мүнөө үедэ бэелүүлэгдэхэ гол шухала зорилгонуудые, дурдан хэлэбэл: социализмһаа коммунизмда удаа дараалан орохо зэргээр коммунистическэ общество байгуулха, обществын материальна ба культурна байдалые таһалгаряагүй һайжаруулха, обществынгоо гэшүүдые интернационализмын үзэл бодолтойгоор, бухы оронуудай ажалшадтай хани ёһоной холбоо барисаа тогтоохоор, Советскэ Эхэ ороноо дайсадай агрессивнэ ябуулгаһаа хамгаалха эдэбхитэ обороно бэхижүүлхэ үзэл бодомжотойгоор хүмүүжүүлхэ зорилгонуудые тус съезд тодорхойлжо үгөө.

СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб хадаа советскэ обществын социализмһаа коммунизмда удаа дараалан орохо замдахи ехэ, шэнэ алхам болоно. Парти болбол социалистическэ обществын үйлэдбэрилгын хүсые угаа ехэ хэмжээтэйгээр хүгжөөхэ, ажалшадай материальна ажана байдалай ба культурын таһалгаряагүй ургаха ябадал хангаха зорилго табина. Ажалшадай саг үргэлжэ ургажа байгаа материальна болон культурна эрилтэнүүдые хамаг бухы аргаар хангаха тухайда партиин анхарал оролдолго гаргадагынь социалистическэ байгуулалтын уг үдхаһаа, социализмын экономическа гол хуули ёһонһоо энэ үндэһэтэй юм. Ниитын баялигай билтарма элбэг болоходо, хүдэлмэримнай ажамидарал хангадаг зүйл лэ байһанаа; обществын гэшүүдэй түрүүшын шухала эрилтэ болоходонь, ниитын баялиг зөөри— обществын оршон мандалгын – бата ба нангин үндэһэн болоходонь, «хүн бүриһөө шадабаринь зэргээр, хүн бүридэ хэрэглэлэйнь зэргээр» гэдэг коммунистическэ принцип бэелүүлэгдэхэ гэжэ марксизм-ленинизм заана.

Коммунистическэ общество байгуулхын тула шухала бухы юумэн манда бии. Манай ороной байгаалиин баялигууд барагдашагүй ехэ. Хүсэн түгэлдэр социалистическэ индустри, хамаг талаараа хүгжэһэн хүндэ промышленность манайда бии. Эршэмтэй түргэн хүгжэжэ байгаа хүнгэн промышленностьмнай городой болон деревниин ажалшадай улам ургажа байһан эрилтэнүүдые хангажа шадаха. Мүнөө сагай түрүү техникээр хангагдаһан манай хүдөө ажахы бухы культурануудай ургаса ба ниитын малажалай ашаг шэмэ үгэлгые шууд түргэн дээшэлүүлхэ арга боломжотой.

Энээниие хараада абажа, партимнай резервүүд ба арга боломжонуудаа бүрин түгэс ашаглалгада, промышленностиин зарим һалбаринуудай гээгдэлые усадхан зайсуулгада, зарим колхозуудай ба бүхэли районуудай ажал хүдэлмэриин задагайралгые усадхаха, ороной бухы колхозуудай бэхижэхэ ба хүгжэн һалбарха ябадалда зорюулагдаһан хэдэн шухала хэмжээ-ябуулгануудые мүнөө бэелүүлжэ байнхай.

Арадай хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилгээ ойрын сагта эрид ехэ болгохо гэһэн — арадай ажахын тон шухала зорилго партимнай табяад байна. Энэ зорилгоор, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиие саашадаа бүри түргэнөөр хүгжөөхэ, хүдөө ажахын хүсэн түгэс дэбжэлтэ туйлаха зорилготой ехэ хэмжээ-ябуулганууд Парти, Правительствын зүгһөө бэелүүлэгдэнэ. Хүдөө ажахыдахи үйлэдбэриин бухы һалбаринуудые хүгжөөхэ, орон дотороо эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэгжүүлхэ хэрэгтэ колхозно таряашадай материальна урмашалые бүри ехэ болгохо хэмжээнүүд абтажа байна. «СССР-эй хүдөө ажахые улам саашадань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленумэй түүхэтэ тогтоол — хүдөө ажахыгаа ургэн ехээр хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ партиин, бухы советскэ арадай дайшалхы программа болоно.

Советскэ арадай улам ургажа байгаа материальна ба культурна эрилтэнүүдые бүрин түгэс хангалга — дотоодын политикын талаар бэелүүлхэ гол шухала зорилгомнай болоно гэжэ парти тоолоно. Гадаадын политикын талаар абабал, эб найрамдалай түлөө, социалистическэ Эхэ оронойнгоо аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлые манай парти өөрынгөө шухала зорилгодо тоолодог байха юм. Партимнай эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түгэлдэр хүсэтэ лагериие бүри ехээр бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүй тэмсэнэ.

Партиин идеологическа хүдэлмэри, ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэ социализмһаа коммунизмда удаа дараалан орохо эрхэ байдалда тон шухала удхашанартай болонхой. Хүнүүдэй ухаан мэдэрэлдэ үлэһэн капитализмын үлэгдэлнүүд манай общество дотор үшөөл хүсэд усадхагдаагүй байһыень хараада абаха хэрэгтэй. Хорото капиталистическэ хүреэлэлгын зүгһөө харша үзэл, идейнүүд, һанал болол бидэн худар шурган орохогүй гэхын аргагүй. Тиимэһээ, зоной дунда ябуулагдадаг политическо-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, коммунистнууд ба бухы арадые коммунизмын агуухэ хэрэгэй илагдашагүйдэ этигүүлэн хүмүүжүүлхэ ябадал түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно гэжэ парти тоолодог байна.

Манай кадрнуудые марксистско-ленинскэ һургаалаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ парти онсо анхарал хандуулна, революционно теори оролдосотойгоор шудалхыень, марксизм-ленинизмын классигуудай зохёолнуудые, партийна съезднүүдэй, конференцинүүдэй ба Центральна Комитедэй пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые творческо ёһоор шудалхыень коммунистнуудһаа эринэ.

Марксистско-ленинскэ теори тушаа хайхарамжагүйгөөр хандабал, гээгдэнги тулюур ябадалда, хүдэлмэридэхи перспективэеэ алдалгада хүргэдэг юм гэжэ парти заана.

Марксистско-ленинскэ теори шудалалгада ёһо тэды, юрэнхыгөөр, догматическаар хандадаг ябадалые зайсуулга пропагандистска хүдэлмэридэ хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала болонхой. Зарим найруулганууд ба цитатануудые сээжэлдэхэ тэдыгээр хизаарлаха бэшэ, харин марксистско-ленинскэ һургаалай гол удхые ойлгожо абахыень, практическа асуудалнуудые шиидхэхэдээ тус һургаал хүтэлбэри болгожо шададаг байхыень коммунистнуудһаа эригдэнэ. Партиин гэшүүдэй ба кандидадуудай идейнэ хүмүүжэлэй ургалта хадаа партиин политикые бэелүүлхын түлөө тэмсэлдэ тэдэнэй эдэбхи хэшээл гаргалгаяа бүри ехэ болгохо шиидхэхы услови мүн.

Тус тус нюурнуудта шүтэн һүгэдэдэг теориие, марксизм-ленинизмдэ тон харша энэ идеалистическэ теориие номһожо, түүхэ дотор тус тус нюурнуудай эзэлдэг үүргые буруугаар тайлбарилдаг ябадалые партимнай пропагандистска хүдэлмэриһөө мүн лэ эрид шууд зайсуулна. Марксистско-ленинскэ теориин научна үндэһэн заабаринуудта, хүтэлбэрилхы кадрнуудай үргэн ехэ үүсхэлдэ түшэглэдэг Центральна Комитедэй хамтын дүй дуршэл, хамтын сэсэн ухаан лэ парти ба ороноо зүбөөр хүтэлбэрилхэ ябадал, партиин зэргэнүүдэй бата нэгэдэл ба нигта эмхидхэл, коммунизмые амжалтатайгаар байгуулха хэрэг хангана.

Коммунистическэ партиин бухы түүхэнь — марксизм-ленинизмын хамагые илан мандагша агуухэ һургаалай илалта мүн. Марксистско-ленинскэ һургаалай агуухэ принципүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ манай партиин олоһон түүхэтэ, баян дүй дуршэл хадаа обществоёо революционно ёһоор шэнэдхэн хубилгахын түлөө тэмсэлдэнь бухы оронуудай коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудта зориг бадаруулагша жэшээ болоно.

С. ТИТАРЕНКО.

ХИТАДАЙ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКЫН ДҮРБЭДЭХИ ЖЭЛЭЙ ОЙ

Хитад арад Хитадай Арадай Республикын тогтоhоор дүрбэдэхи жэлэй ойе мүнөөдэр тэмдэглэжэ байна.

Империалистическэ болон феодальна бэгоолшолгын дарлалта доро баатар хитад арадай зобожо байhан үе саг хэтэдээ тэхэрипшэгүйгөөр үнгэрөө. Арадай революциин илалтын эсэстэ байгуулагдаhан арадай-демократическа байгуулалта хадаа агууехэ оронойн национальна бэеэ даанхай байлга ба нэгэдэлые хангаха, hандаралда орохон ажахыгаа hэргээн бодхоохо ба түсэбэй ёhоор үргэн ехэ ажахын болон культурна байгуулалта ябуулха шухала хэрэгтэй условинуудые байгуулха дүүрэн арга боломжо олгоhон байгаа.

Чанкайшистска бузар дайсадые үй бута сохиhоной ба өөрынгөө оронhоо хариин булимтарагшадые намнаhанай hүүлээр оронойнгоо национальна бэеэ даанхай байдалые империалистнуудай хорото муухай hэдэлгэнүүдhээ аршалан хамгаалха ба Хитадай хүгжэлтэдэ hаад ушаруулдаг болон тэрэнние дарлалтада оруулхые хүсэдэг феодализмые үгы хэхэ гэhэн хоёр гол зорилгонууд Хитадтахи арадай засагай үмэнэ тэрэ дары табигдаад байгаа hэн.

Хүдэлмэришэн ангиин хүтэлбэри доро ябажа, Хитадай таряашад помещигүүдэй газарые хуряажа абаhан байна. Арадай засаг болбол феодализмын байгуулhан хэдэн зуун жэлэй ёhо гуримые эбдэйэн, хүдөө нютагуудта агуу ехэ революционно шэнэдхэн хубилалтануудые бэелүүлhэн байха юм. Газаргүй ба бага газартай таряашад помещигүүдhээ хуряажа абтаhан 46 миллион гектар хахалагдадаг газарые абаhан байна. Хүдөөдэхи аграрна харилсаанууд үндэhөөрөө хубилагдаанхай.

Хуушан Хитадта помещигүүд болон кулагууд хүдөөгэй арад зоной арбанайнь нэгэ хуби шахуу болодог аад, тарилгын талмайн дүрбэнэйнь гурбан хубиие эзэмдэдэг байгаа, тиихэдэ диилэнхи олон хүдөө нютагуудай арад зоной гэхэ гү, али хэдэн зуугаад миллион хүнүүдэй хубида газарайнь 20—30 процент хүртэдэг байгаа hэн. Үлэсхэлэн хооhон ба ядуу тулюур байдал хадаа помещик-мүлжэгшэдэ хүдэлмэрилдэг хитад таряашанай хуби заяан байhан юм.

Арадай засагhаа газар абажа, хитад таряашад ехэ түргэнөөр хүл дээрээ гараhан байна. Хэрбээ урдань үгытэйшүүл болон батрагууд бүхы таряашадай 70 процент шахуу байгаа hаа, мүнөө тэдэнэрэй тоо 10—20 процент хүрэтэрөө хороо. Мүнөө үедэ дунда шадалтан хүдөөгэй бүхы арад зоной табанайнь дүрбэн хубинь болоно. Хитадай олохон таряашад коллективнэ ажалай түрүүшын формо болохо бэе бэедээ туhалалсалгын ажалай бүлэгүүдтэ хамтаран нэгэдэнэ. Бэе бэедээ туhалалсалгын ажалай бүлэгүүд хадаа хүдөө ажахые амжалтатайгаар хүгжөөхэ ба кулагуудай добтолгодо харюу үгэхэ бүхы арга боломжо таряашадта олгоно. Мүн арадай-демократическа гүрэн бэе бэедээ туhалалсалгын ажалай бүлэгүүдтэ али болохо дэмжэлтэ үзүүлдэг байна.

Феодальна үйлэдбэрилгын харилсаануудай гэнжэhээ сүлөөлэгдэhэн хүдөө ажахын үйлэдбэрилгын хүсэнүүд хурдан түргэнөөр хүгжэнэ. Ӊүүлшын 4 жэлэй турша соо Хитадай хүдөө ажахын продукциин валовой хэмжээн 50 процентhээ ехээр дээшэлээ. Оронние сүлөөлхын урда тээхи эгээл үндэр хэмжээнтэй сасуулбал, 1952 ондо ороhото культурануудай суглуулга 109 процент, хлопогой —155 процент, лубяной культурануудаар —559 процент, тамхи—294 процент болоhон байгаа.

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ тухай арадай засаг саг үргэлжын анхарал оролдолго гаргадаг — таряашадта мүнгэн зээли үгэдэг, үтэгжүүлгэнүүдээр, хүдөө ажахын зэр зэмсэгүүдээр, сортовой үрhөөр хангадаг байха юм. Хэдэн олон районуудта ехэхэн ирригационно барилга ябуулагдана. Ирригационно барилганууд дээрэ хэгдэhэн газарай хүдэлмэриин хэмжээн 1.700 миллион кубометр болоhон байна. Энэнь Суэцкэ каналай барилга дээрэ хэгдэhэн газарай хүдэлмэринүүдэй хэмжээндэ орходоо 23 дахин шахуу ехэ байха юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ арадай правительство хадаа гоминдановска засагаархидай ирригационно барилгада хэзээ нэгэтэ мүнгэн зөөри hомолhондонь орходоо 52 дахин ехээр гаргашалhан байна.

Хитадта хүндэ промышленность илангаяа амжалтатайгаар хүгжэнэ. Хэрбээ 1949 ондо оронойн бүхы промышленна продукциин хэмжээн соо хүндэ промышленностиин хуби 32,5 процент байгаа hаа, тэрэнь 1952 ондо 43,8 процент болоhон байна. 1952 ондо 1949 онойхидо орходоо шэрэм, булад болон буладаар хэгдэhэн зүйлнүүдые бүтээн гаргалга тухайлхада 11 дахин ехэ болоо. 1952 оной эсэс багаар промышленна продукциин гол шухала зүйлнүүдые — шэрэм, булад, буладаар хэгдэhэн прокат, электроэнерги, түүхэй нефть, электролитическэ зэд, сэбэрлэгдэhэн содо, цемент, ээрэгдэhэн хлопчатобумажна ниидхэ, хлопчатобумажна бүд, саарhа, сахар үйлэдбэрилэн гаргалга энээнhээ урда тээ Хитадта туйлагдаhан эгээн ехэ хэмжээе үлүү гараhан байна. Продукциин шухала зүйлнүүд болохо рельс, горнорудна түхеэрэлгэ, универсально-фрезернэ болон токарна станогуудые, генераторнуудые, трансформаторнуудые үйлэдбэрилдэг болоо. Урдань эдэ бүгэдэ хилын саанаhаа асарагладаг байгаа hэн. Тэрэшэлэн өөhэдынь бүтээhэн түрүүшын паровозууд, тракторнууд, автомашинанууд, мотоциклнууд гаргагданхай.

Хитадта хүндэ промышленность байгуулха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлхэ ба арадай ажахыда социалистическэ секторэй эзэлдэг хубиин хэлбэришэгүй ургалта хангаха гэhэн гол зорилготой түрүүшын табанжэлэй түсэбэй дүүргэлтэдэ хитад арад шууд оронхой. Энэ түсэб хадаа промышленна үйлэдбэрилгын саашанхи ургалта, түбхын түрүүндэ машина бүтээлгын, хара ба үнгэтэ металлургиин, түлишын ба энергетическэ промышленностиин, транспортын ба хүдөө ажахын машина бүтээлгын хурдан түргэнөөр хүгжэхэ ябадалые хараална. Тиигэжэ хэдэн зуугаад шэнэ предприятинууд, шахтанууд, руднигууд, түмэр харгынууд байгуулагдаха юм. Мүнөөшье жэлдэ капитальна барилгын ниитэ хэмжээн нёдондонойхитой сасуулбал 40 процентээр ургаhан байна. Хитадай гансахан лэ баруун-хойто зүгтэ 170 томо предприятинуудай барилга эхилэгдэнхэй.

Хүндэ промышленностьтай хамта хүнгэншье промышленность түргэн темптэйгээр хүгжэнэ. Хитадай гүрэнэй текстильнэ промышленность 1952 оной үйлэдбэрингөө түсэбые болзорhоонь урид дүүргээ. 3 жэлэй турша соо мүнөө үеын түхеэрэлгээр зэбсэгжүүлэгдэhэн 6 шэнэ текстильнэ предприятинууд ашаглалгада оруулагдаа.

Орон дотор түмэр замай үргэн барилга ябуулагдана. Үнгэрэгшэ жэлдэ 500 гаран километр утатай Чэнду — Чунцин, 350 гаран километр утатай Тяньшуй—Ланьчжоу гэжэ шэнэ түмэр харгынууд ашаглалгада оруулагдаhан байна. Оронойн промышленна районуудтай холын Синьцзян гэжэ провинциие холбохо ехэ Ланьчжоу-Синьцзянска түмэр харгын барилга эхилэгдэнхэй.

Хитадай арадай ажахын бүхы hалбаринууд иимэ ехэ амжалтануудые хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай ажалай үзэгдөөгүй дэбжэлтын ашаар туйлаа юм. Коммунистическэ парти ба профессиональна союзууд фабриканууд болон заводууд дээрэ, руднигууд болон шахтануудта ажалай мүрысөө эмхидхэhэн байна. Энэ мүрысөөнэй үедэ ажалай хэдэн мянгаад гайхамшагта түрүүшүүл ургажа гараа.

Промышленностиие болон хүдөө ажахые hэргээн бодхоолго, ажалай бүтээсын ургалта, үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудай үнэ сэнгые химдаруулга хитад арадай материальна ажана байдалые саг үргэлжэ hайжаруулха арга боломжо олгоно. 1952 ондо гүрэнэй предприятинууд болон эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд ба албахаагшадай салин хүлhэн 1951 онойхидо орходоо 11—36 процентээр ехэ байгаа. 1952 ондо гүрэнэй худалдаа наймаанай предприятинуудай эрьесэ 1951 оной эрьесые 60 гаран процентээр үлүүлээ hэн.

Арадай-демократическа байгуулалта хадаа тон ехэ байhан хүдэлмэригүйдэлгые богонихон сагай турша соо огтолон усадхаhан байна. Мүнөө үедэ арад зоной ажалда хабаадалга оронойн түүхэдэ үзэгдөөгүй эгээн ехэ хэмжээндэ хүрэнхэй.

Арадай засаг болбол национальна культурын хүгжэлтэ тухай агуу ехэ анхарал оролдолго хандуулна. Городууд болон тосхонуудта хэдэн мянгаад шэнэ hургуулинууд нээгдээ. Мүнөө Хитадта 50 миллион хүүгэд hуралсана. Энэнь гоминдановска журамай үедэ hуралсадаг hурагшадай тооhоо 2 дахинhаа ехэ болоно. Арадай-демократическа гүрэн арад зоной үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые дүүрэнээр усадхаха гэhэн зорилго урдаа табинхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадалые усадхаха курсануудта 35 миллион хүнүүд hуралсаа hэн.

Хитад арадай бүхы амжалтануудайнь үндэhэ hуурinь хүдэлмэришэдэй ба таряашадай бата барисаан мүн болоно. Хитадай Арадай Республикадахи гүрэнэй засаг хадаа Коммунистическэ партиин толгойлдог Арадай демократическа нэгэдэмэл фронтые тойрон нигтаар жагсаhан хүдэлмэришэдэй ба таряашадай холбоо барисаанда, үргэн ниитэ арад зондо түшэглэдэг юм. Компартиин зэргэнүүдтэ 6 миллион гаран хүнүүд тоологдоно. Мүн профсоюзууд 10 миллионhоо олон хүнүүдые нэгэдүүлдэг юм.

Мүнөө үедэ Хитадта засагай доодо шатын органуудта hунгалтанууд үнгэргэгдэжэ байна. Ӊүүлээрнь арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаан hунгагдаха юм. Арадай түлөөлэгшэдэй Бүхэхитадай суглаанай зарлалта болотор тэрээнэй уялгые Арадай политическэ консультативна совет саг зуура дүүргэжэ байна.

* * *

Советскэ арад болбол Хитадта болоhон арадай революциин илалтые тон халуунаар амаршалhан байгаа. СССР хадаа Хитадай Арадай Республикые эгээн түрүүн мэдэрhэн ба тэрээнтэй дипломатическа харилсаануудые байгуулhан байгаа. Тиигэжэ залуу республикые уласхоорондын байдалда тоохогүй ябадалда шэглүүлэгдэhэн США-гэй зонхилхы бүлэг нюурнуудай hанаашалганууд буруу hүрэhэн байгаа.

1950 оной февральда баталагдаhан Хани барисаан, Союз ба Харилсан туhалалсалга тухай Договор хадаа Советскэ Союзай ба Хитадай арадуудай хоорондохи хани барисаата холбооe бэхижүүлгэдэ шэнэ эпохо нээгээ hэн. Нүхэд Г. М. Маленковто, В. М. Молотовто 1953 оной сентябрийн 2-то эльгээhэн телеграмма соогоо нүхэд Мао Цзедун ба Чжоу Энь-лай гэгшэд иигэжэ бэшээ hэн: «Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаhан, Хани барисаан, Союз ба Харилсан туhалалсалга тухай Хитад-Советскэ Договорые баталhан сагhаа хойшо Хитадай ба Советскэ Союзай хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаан батажаа, үдэр бүри бэхижэжэ ба хүгжэжэ үргэлжэлhөөр байна. Энэ агуу ехэ хани барисаан мүнөө Дальна Востогто ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай эрид бата найдабаринь болоо.

Хитад арадта Советскэ Союзай үзүүлдэг ахадуугэй туhаламжа Хитадай экономикые түргөөр hэргээн бодхоохо, түсэбтэ байгуулалтын замаар тэрэнние хүгжөөхэ хэрэгтэ шухала үндэhэ hуури болоно гэжэ энээндэ нэмэн хэлэхые бидэнэр хүсэнэбди».

Советскэ Союз болбол Хитадай Арадай Республикада хүнгэдхэгдэhэн условинууд дээрэ удаан болзорой кредит үгэhэн, бүхы зөөри хэрэгсэлнүүдтэйнь Хитадай Чаньчунска түмэр харгые бусаалтагүйгөөр КНР-эй правительствода үгэhэн байна. Хоёр талын ашаг олзотой ба дүүрэн адли эрхэтэй байлгын үндэhэ hуури дээрэ хүдэлмэрилдэг хитад-советскэ холимол акционернэ обществонууд мүн лэ аша туhатайгаар ажалаа ябуулна. Советскэ Союз хадаа hүүлшын 3 жэлэй турша соо баригдахаар хараалагдаhан предприятинуудые байгуулхадань туhаламжа үзүүлхэhээ гадна, Хитадай экономическа байгуулалтын табанжэлэй түсэбэй дүүргэгдэжэ байха үедэ 141 томо объектнүүдые барихадань ба үргэдхэхэдэнь баhал туhаламжа үзүүлхэ байна. Советскэ туhаламжын ашаар Хитадта металлургическа комбинадууд, үнгэтэ металлнуудые үйлэдбэрилхэ предприятинууд, нүүрhэнэй шахтанууд, машина бүтээлгын, автомобильна, тракторна заводууд, электростанцинууд байгуулагдаха юм. Энэ хадаа агуу ехэ Хитадые саашадань индустриализацилхын тулада бата бэхи үндэhэ hуури байгуулжа үгэхэ байна.

Хитадай ажалшад болбол политическэ, экономическа болон культурна байгуулалтын талаар советскэ хүнүүдэй олоhон баян дүй дүршэлые үргэнөөр хэрэглэжэ, арадай Центральна правительствын гүйлтаар Хитад ошоhон советскэ мэргэжэлтэдэй туhаламжые саг үргэлжэ абажа байдаг.

Советскэ Союзай болон демократическа лагериин бусад оронуудай ба Хитадай Арадай Республикын хоорондо амжалтатайгаар хүгжэжэ байгаа экономическа хани харилсаан хадаа Хитадые дэлхэйhээ таhаранги байлгаха гэжэ hэдэhэн американска империалистнуудай түсэбүүдтэ хатуу шанга сохилто хэнэ. Арадай Хитад болбол Советскэ Союзhаа ба хани барисаатай бусад оронуудhаа өөртөө хэрэгтэй эд товарнуудые болон промышленна түхеэрэлгэнүүдые абаха арга боломжотой юм. Энээнэй ашаар өөрынгөө индустри байгуулжа, эдэ оронуудта түүхэй эдые болон бусад продукциие алишье талын ашаг олзотой условёор худалдажа шадаха байна.

Экономическа хүсэ шадалаа харилсан бэхижүүлхэ дүүрэн дуратай байhан дээрэhээ, Советскэ Союз ба Хитад өөhэд хоорондоо ажахын холбооной үргэн системэ байгуулаа. Гадаадын худалдаа наймаа, научно-техническэ туhаламжа, арадай ажахые, наукые болон культурые хүгжөөлгэдэ, кадрнуудые бэлэдхэлгэдэ хани харилсаатай байлга, кредит үгэлгэ, үйлэдбэриин дүй дүршэлөө андалдан абалсалга—эдэ бүгэдэ Советскэ Союзай ба Хитадай Арадай Республикын хоорондохи хани харилсаанай гол хараа шугамууд мүн болоно.

Эб найрамдалда дуратай хитад арад дайн дажар үүсхэгшэдгэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Хитад арад эб найрамдал тээшэ хэлбэришэгүйгөөр эрмэлзэдэг байhанаа харуулан, агрессортэ сохилто хэхээр хэзээдэшье бэлэн байна.

США-гэй зонхилхы бүлэг нюурнууд болбол өөрынгөө агуу ехэ оронние шэнэдхэн хубилгаха талаар хитад арадай амгалан ажалые таhалдуулхын тулада Корейдэхи дайе хэрэглэхэ гэжэ hэдэhэн байгаа. Хитадай Арадай Республикын правительствын нэгэнтэбэшэ hануулhан байбашье, интервентнүүдэй зэбсэгтэ хүсэнүүд тэрэнэй хилэнүүд тээшэ добтолон, Хитадай амгалан городууд болон тосхонуудые бомбодоhон байгаа. Империалистнууд Хитадай Тайвань гэжэ аралые булимтаран абаhан байна.

Хитад арад болбол өөрынгөө хилые хамгаалха ба агрессидэ сохилто хэхэ ушартай болоhон байгаа. Ахадуу корейскэ арадта туhаламжа үзүүлхэеэ хитад арадай алдарта hайндуратан ошоо hэн.

Эгээн хүсэтэ империалистическэ державын ба тэрэнэй союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдтэ Корейдэ хатуу шанга сохилто хэгдэжэ, дайсад диилдээ hэн. Корейскэ арадта туhалхаяа ерэhэн хитад арадай hайндуратанай арюун hайхан баатаршалгаар гансахан агуу ехэ хитад арад бэшэ, харин бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн омогорхоно.

Корейдэ эблэрэлгэ баталалга хадаа героическа корейскэ арадай ба баатар зоригто хитад арадай hайндуратанай агуу ехэ илалта мүн болоно. Тэрэшэлэн энэ хадаа эб найрамдалай ба демократиин бүхы лагериин ехэ илалта мүн лэ болоно. Эб найрамдал тээшэ арадуудай эрмэлзэлгэ хадаа эб найрамдалай элитэ ба далда бүхы дайсадай сухарихые баадхажа шадахаар түгэлдэр хүсэн болоо гэжэ эблэрэлгые баталалга эли тодоор харуулаа.

Нэгэдэмэл Нацанаудай Организацида Хитадай Арадай Республикын түлөөлэгшэдтэ hуури олгохо гэhэн эрилтэ арадууд табина. Уласхоорондын байдалай баримтанууд дээрэhээ харахада, ООН-до Хитадай үгы байлга хадаа гансахан агуу ехэ хитад арадай хуулита эрхэнүүдые эбдэлгэ бэшэ, харин Нэгэдэмэл Нацанаудай Организациин байгуулагдаhан шухала принципүүдые эбдэлгэ болоно. Хэрбээ имагтал эдэ принципүүдэй сахигдаад байгаа hаань, энэ организациин ажал-ябуулга амжалтатай байжа болохо hэн. ООН-до 500 миллион хитад арадай хуулита hууринень олгохо тухай дурадхалнуудые Советскэ Союз нэгэнтэбэшэ табяа hэн. Гэбэшье, панхаруудтажа hалашаhан авантюрист Чан Кай-шиин бүлэгые дэмжэдэг Холбоото Штадууд энэ дурадхалые абалгада бүхы арга шадалаараа hаад ушаруулжа байhаар. Энэ хадаа США-гэй зонхилхы бүлэг нюурнуудай агрессивнэ hэдэлгэнүүд тухай, Дальна Востогто уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые эбэй ёhоор шиидхэхые хүсэдэггүй тухайнь үшөө дахин гэршэлнэ.

Шэнэ ажабайдалай түлөө тэмсэлдэ туйлаhан гайхамшаг амжалтануудаараа, дайн сэрэг үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлээрээ хитад арад болбол Советскэ Союзай толгойлдог эб найрамдалай ба демократиин агуу ехэ лагериин хүсэнүүдые бэхижүүлжэ байна. Бүхы хүн түрэлтэнэй гурбанай нэгэ хубиие нэгэдүүлhэн, нигтаар жагсаhан энэ лагерь хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые аршалан хамгаалха ба бэхижүүлхэ туйлай ехэ хүсэн мүн болоно.

Л. ТОЛКУНОВ.

Москва. Хитадай искусствын саг үргэлжын выставкын шэнэ эксп... зүүнэй культурануудай гүрэнэй музей соо нээгдэбэ. Хитадай эртэ урд... мүнөө үеын искусствые харуулhан мянга шахуу экспонадууд 6 зал соо таб... Заанай яhаар хэhэн, шулуугаар, шаажанаар хэгдэhэн зүйлнүүд, уран гоё... бүдүүд, ковернууд ба бусад зүйлнүүд тэндэ бии.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүнүүд заанай яhаар хэhэн зүйлнүүдые хаража байна.

ТАСС-эй фотохрони...

Хитадай ба Корейн арадуудтай советскэ арадай бата бүхэ хани барисаан Азида эб найрамдалай бата хэрэм боло...

Советско-корейскэ хэлсээнүүдэй дүнгүүд тухай „Женьминьжибао" газетэ бэшэнэ

ПЕКИН, сентябрийн 28. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

Советскэ правительствын ба Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын правительственна делегациин хоорондо болоhон хэлсээнэй амжалтатайтаар дүүрэhэн ябадалда зорюулагдаhан түрүү бэшэгые «Женьминьжибао» газетэ толилбо.

Хитад арад ба эб найрамдал хүсэгшэ бусад арадууд Советскэ правительствын ба КНДР-эй правительственна делегациин хоорондо болоhон хэлсээнэй гайхамшагта дүнгүүдые халуунаар амаршална.

Корейскэ арадай үмэнэ мүнөө шэнэ, угаа ехэ зорилго табигдаад байна. Агрессидэ эсэргүү, эб найрамдал хамгаалхын түлөө үнэн зүб дайнда илалта туйлаhанай hүүлээр корейскэ арад национальна нэгэдэлэй үндэhөөр, корейскэ асуудалые эбэй ёhоор шиидхэхын түлөө мүнөө тэмсэхэ, мүн дайнай үедэ ехэ хохидолдо ороhон өөрынгөө национальна экономикые hэргээн байгуулжа эхилхэ ёhотой.

Энэ хадаа туйлай ехэ зорилго гээшэ. Корейскэ арадай ба хитад арадай hайндуратанай намнан үлдэhэн американска талын агрессивнэ хүсэнүүд эб найрамдал батадхаха, экономикые hэргээн байгуулха, национальна нэгэдэл туйлаха талаар корейскэ арадай оролдолгодо али болохо аргаар hаад хэхые улам бүри hэдэжэ байна. Корейскэ арад эдэ бүхы хорото түсэбүүдыень хойшодоошье эбдэхэ ёhотой. Демократиин база бэхижүүлхын тула корейскэ арад hэргээн байгуулга бэелүүлжэ эхилээ. Байгаалиин баялигуудые бүрин ашаглаха, хүдэлмэриин хүсэ ба түхеэрэлгэ зүбөөр хэрэглэхэ, экономикые саашань түргөөр хүгжөөхэ, арадай ажабайдал hайжаруулха хэрэгтэ бата бэхи hуури байгуулхын тула техническэ кадрнуудые түргөөр бэлэдхэхэ хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэнэ. Мүнөө үедэ КНДР-эй гол зорилгонь—промышленна томо предприятинууд ба городуудые шэнэдхэн байгуулха, хүдөө ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ ябадал болоно.

Эдэ шэнэ зорилгонуудые бэелүүлхэ бүхы условинууд корейскэ арадта бии юм. Энэ хадаа нэн түрүүн агрессидэ эсэргүү 3 жэлэй дайнда туйлагдаhан асари ехэ илалта, дайн соо туршагдаhан корейскэ арадай халуун патриотизм, ажалай партиие тойрон Корейн арадай бата нигтаар жагсалга, корейскэ арадтай агуу ехэ советскэ арадай ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй гүн ехэ хани барисаан, мүн корейскэ арадта улам ехээр үзүүлэгдэжэ байгаа уласхоорондын туhаламжа болоно.

Бүхы дэлхэйн арадууд Дальна Восток дээрэ ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хэрэгтэ корейскэ арадай оруулhан агуу ехэ оруулалтые баяр баясхалантайгаар, омогорхолтойгоор харана. Корейскэ ... мүнөөнэй зорилгонууд тэдэнэй... дынь интересүүдтэ таарана гэ... дэнэр тоолоно.

Эблэрэлгэ туйлаhанай hү... корейскэ арад Советскэ ... зай правительствоhаа ба ... туhаламжа абаhан байна. Со... Союзай ба КНДР-эй хооро... хэлсээнүүд эдэ оронуудай хоор... хи хани барисаа болон хани ... саае улам хүгжөөнэ, бэхижүү...

Корейскэ арад Советскэ Со... толгойлогдоhон эб найрамдала... мократиин ба социализмын ... риин оронуудhаа хани бар... туhаламжа улам ехээр хододо... ха юм гэжэ «Женьминьжибао» ... зетэ бэшэнэ. Корейскэ арадтай ... гэлээд тэмсэhэн, тэрээнтэй өөр... бата бэхи хани барисаае ... раа батадхаhан хитад арад ... нэгэдүүлхэ ба шэнэдхэн бай... хэрэгтэнь корейскэ арадта ту... жа саашадаа үзүүлжэ байха ...

Ажалай партиин хүтэлбэри ... агуу ехэ Советскэ Союзай ба ... дай демократиин оронуудай ... гэй туhаламжатайгаар кор... арад бүхы бэрхэшээлн... дабахань лабтай гэжэ хитад ... бүрин этигэнхэй байна. Кор... арад өөрынгөө национальна ... микые hэргээн байгуулха ба ... жөөхэ хэрэгтэ амжалта ту... арадай ажана байдалые h... руулха, оронние амгалан нэг... гын материальна база бата... юм. Тэрэ хадаа дотоодын ба ... дын дайсадта эсэргүү тэмсэл... жалта туйлаhандал адляар, м... дэ амжалта туйлаха байна.

Мүнөө гол зорилго хадаа ... та бэхи хани барисаае батад... ба үргэдхэлгэ, нэгэдэлыс ... болголго мүн болоно.

Кремльдэ болоhон обед дээр... хэлэхэ зуураа, Г. М. Маленко... хала зорилго болгон иигэжэ ... hэн байгаа: «Объективнэ хүс... хадаа Азиие эб найрамдалай ... хэрэм болгохо арга боломжые ... зүгэй ниитын түрүү хүсэнүүд... гоно, энэ эрхим hайхан зор... шиидхэлгэдэ амжалта туйла... Азиин бүхы арадуудта хүсэхэ ... тэй». Азиин ба Номгон океанай ... нуудай арадууд эдэ үгэнүүдтэ ... дөөрөө ехэ талархалтайгаар ... на.

Энэ зорилго шиидхэхын ... бидэнэр баатарлигаар тэмсэх... тойбди. Корея тушаа полит... конференци эбдэхын, уласхо... дын түгшүүрилые дэмжэхын ... США-гаар толгойлогдоhон ... хүсэнүүд агрессивнэ түсэбүүды... бижа үргэлжэлhөөр.

Хитад ба корейскэ араду... агуу ехэ советскэ арадай хани ... саан эб найрамдалай хүсэн ... дэр хэрэм болоо. Азида ба ... дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ... тэ улам ехэ оруулалта хэхын ... энэ хани барисаае саашадань ... хэхэ ба бэхижүүлхэ ёhотойбди.

КНДР-эй правительственна делегаци Пхеньян бусажа ер...

ПХЕНЬЯН, сентябрийн 29. (ТАСС). КНДР-эй правительственна делегаци мүнөөдэр Москваhаа Пхеньян бусажа ерээ. Вокзалай дэргэдэхи талмай дээрэ митинг болоно, Пхеньянай олон мянган хүнүүд — хүдэлмэришэд, албахаагшад, hурагшад, гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд, тэрэ шадарай деревнинүүдэй таряашад тэрээндэ хабаадана.

КНДР-эй Министрнүүдэй Кабинедэй түрүүлэгшэ Ким Ир Сен митинг дээрэ үгэ хэлэбэ.

Корейн Демократическа ... ороной Единэ фронтын, хүдэл... шэдэй, таряашадай, эхэнэрнү... литературын ба искусствын ... мэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд ми... дээрэ тэрэшэлэн үгэ хэлэбэ.

Митингдэ хабаадагшад КПС... ЦК-да ба Советскэ правитель... да хандаhан хандалгын тексты... дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Редакторай орл...
Д. Л. ЛОБСАНО...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора— 7-85, отв. секретаря—3-23, партийной жизни, сельского хозяйства—10.17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности —4-52, мест. информации и писем—11.05. Для междугородных переговоров—16.

Н—00640. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР.